

aanvankelijk lezen

Lijn3

Informatiebrochure

Aanvankelijk lezen groep 3

MALMBERG
a Sanoma company

Inhoud

Lijn3 in het kort

- Al lezend de wereld ontdekken

Aansluiting bij het jonge kind

- Actief, afwisselend en altijd doelgericht

Glasheldere structuur

- Vol vertrouwen de juiste keuzes maken

De didactiek van Lijn 3

- Doen wat werkt

Aandacht voor verschillen

- Ieder kind haalt het beste uit zichzelf

Volop leesplezier

- De gevarieerde materialen van Lijn 3

Digitaal aanbod in Bingel

- Rijk en interactief

Lijn 3 en Klinkers

- Lezen, schrijven en spellen in samenhang

Voorbeeldpagina's

2	• Handleiding Lezen	24
	• Leesboek Lezen	26
	• Werkboek en rijtjesboek Lezen	28
4	• Biebboekjes Lezen	30
	• Handleiding Spelling	32
	• Werkboek Spelling	34
6	• Handleiding Taal Woordenschat	36
	• Handleiding Taal Begrijpend luisteren en kijken	38
	• Handleiding Taal Mondelinge communicatie	40
8	• Handleiding Taal Stellen	42
	• Klinkers schrijfschrift Schrijven	44
	• Klinkers handleiding Schrijven	46

Meer weten over Lijn 3?

48

Lijn3 in het kort

Al lezend de wereld ontdekken

Stap in voor een busreis vol leesplezier. De dienstregeling? Die bepaal je zelf, want jij kent je groep beter dan wie ook. Zo zorg je dat de kinderen genieten én profiteren van de beste taal-leesbasis. Nu en in de toekomst.

1

Iedere dag veel en samen lezen

De passagiers van Lijn3 maken veel leeskilometers: lessen in het eigen leesboek, aangevuld met informatieve en verhalende bieboekjes, samenleeskaarten en leesspellen. Leesplezier staat voorop. Zo leren de kinderen samen steeds beter lezen.

2

Acht aansprekende wereldoriënterende thema's

Hoe wordt papier gemaakt? Is de aarde een planeet? Waarom hebben koks zo'n hoge muts op? De wereldoriënterende thema's van Lijn3 richten zich stuk voor stuk op de superkracht van jonge kinderen: hun nieuwsgierigheid.

3

Regie en flexibiliteit voor de leerkracht

Maatwerk is belangrijk, zeker in groep 3. Het lesprogramma en de gebruiksvriendelijke digibordsoftware bieden zowel de ruimte als de houvast die je hiervoor nodig hebt. Met extra's als Leesweken en Wereldsnacks, duidelijk onderscheiden van het basisprogramma.

4

Lezen, schrijven en spelling in samenhang

In Lijn3 gaan lezen, schrijven en spelling hand in hand, en dat is bewezen effectief. Met de combinatie van Lijn3 en de schrijfmethode Klinkers leren de kinderen eerst een letter lezen, die ze dezelfde dag gaan schrijven. In de week erna leren ze woorden spellen met de geleerde letters.

5

Aansluiting bij het jonge kind

Een leescircuit, aansprekende letterfilmpjes en taallessen met optioneel hoekenwerk: Lijn3 sluit nadrukkelijk aan bij de wensen en behoeften van groep 3-kinderen. Aantrekkelijk, actief en afwisselend, altijd met een duidelijke focus op leren lezen.

Op reis door Leesstad

Buschauffeur Ben rijdt door Leesstad en bij elke halte leren we een van zijn passagiers kennen. Een interessante hobby, een verrassend beroep: allemaal hebben ze wel iets bijzonders. De personages brengen de wereldoriënterende thema's tot leven en geven zowel context als samenhang aan de lessen. Met een apart lied voor elk thema en filmpjes met echte acteurs voor in de taallessen.

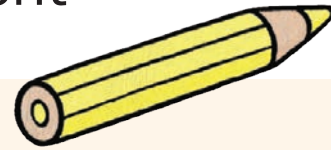
Verschillen tussen de eerste en de tweede editie

De tweede editie van Lijn3 behoudt alles wat de eerste editie zo succesvol maakte: de letter centraal, samen lezen, de dubbele leeslijn, het voor-koor-door-lezen en wereldoriënterende thema's. Deze kernwaarden zijn aangevuld met de nieuwste wetenschappelijke inzichten en de wensen van scholen. In nauwe samenwerking met leerkrachten, zodat Lijn3 nóg beter aansluit bij de lespraktijk.

- 8 thema's van 4 weken in plaats van 12 thema's van 3 weken.
- Meer leesteksten, ook voor betere lezers.
- Leescircuit op oefendagen.
- Meer tijd en doelgerichte kijklijsten om te observeren.
- Dagelijks dictee bij spelling.
- Nog sterkere samenhang binnen taal.
- Meer flexibiliteit in het lesprogramma.
- Directe koppeling met de schrijfmethode Klinkers.
- Extra leesweken met boekenreizen voor leesbevordering.

Aansluiting bij het jonge kind

Actief, afwisselend en altijd doelgericht

Je herkent het vast: sommige kinderen kunnen al heel geconcentreerd werken, terwijl andere vooral lekker willen spelen. Daarom wisselt Lijn 3 werkvormen voor formeel en spelend leren af. Met acht wereldoriënterende thema's die gegarandeerd de interesse wekken.

Nieuwsgierigheid voeden

In groep 3 wordt de kinderwereld snel groter. Kinderen willen weten hoe dingen werken en zijn geïnteresseerd in de wereld om hen heen. Elke vier weken speelt een nieuw wereldoriënterend thema in op die ontdekkingsdrang. Vanuit verschillende perspectieven belicht en in samenhang met taal en lezen uitgediept.

Mix van formeel en spelend leren

Spelen en leren gaan hand in hand met een mooie mix van formeel en spelend leren. Gerichte instructie en voor-koor-door-lezen worden afgewisseld met theaterlezen en leesspellen in het leescircuit. En er zijn optionele activiteiten voor bewegend leren en voor rollenspellen in de themahoek.

Instapweek om rustig te starten

Tijdens de instapweek aan het begin van het jaar maken de kinderen kennis met elkaar en met de methode. Ze leren de eerste letters, maar starten nog niet met taal en spelling. Dit zorgt voor een rustige start, waarin je je een goed beeld kunt vormen van wat de kinderen kennen en kunnen.

Doorgaande lijn

Niet alleen maar stilzitten aan hun tafeltje, maar afwisselende werkvormen die voortborduren op alles wat ze in groep 2 hebben geleerd. Zo laat Lijn 3 de kinderen zachtjes landen in groep 3. Op eenzelfde manier zorgt de goede aansluiting op Taal actief en Staal bij taal en spelling voor een doorgaande lijn naar groep 4.

Combinatiegroep

Geef je les aan een combinatiegroep 2/3 of 3/4? Voor beide combinaties bevat Lijn 3 ondersteunende middelen, waaronder een organisatieschema dat je helpt je onderwijs efficiënt te organiseren. Uiteraard met ruimte om het lesprogramma aan te passen aan de groep of de visie van je school.

Glasheldere structuur

Vol vertrouwen de juiste keuzes maken

Elk thema heeft dezelfde opbouw, materialen en routines. Dit brengt duidelijkheid en rust in de klas. Het onderscheid tussen wat moet en wat mag is glashelder. Zo kun je vol vertrouwen een lesprogramma samenstellen dat precies past bij jouw groep 3. Met voldoende ruimte voor eigen invulling en extra's, zoals Leesweken en Wereldsnacks.

Jij hebt de regie

Maatwerk is belangrijk, zeker in groep 3.

- Dankzij het duidelijke onderscheid tussen basis en extra's stel je eenvoudig een lesprogramma samen dat inspeelt op de behoeften van jouw groep. Doe een extra woordenschatles of een Wereldsnack, een korte les die wereldoriëntatie en taal met elkaar verbindt.
- Hoe snelsemantiseer ik dit woord? Wat is het doel van deze activiteit? Wanneer corrigeer ik een kind dat een leesfout maakt en hoe doe ik dat? De handleiding bevat tal van handige aanwijzingen die je helpen bij deze en andere vragen.
- Dankzij de doelgerichte kijklijsten heb je bij het observeren razendsnel helder welk kind behoefte heeft aan extra ondersteuning of uitdaging. Inclusief concrete handvatten hoe je die kunt aanbieden.

Jaarindeling

- Instapweek en 8 thema's van 4 weken.
- Uitloopweken voor herhaling, signalering en leesbevordering (de leesweken).
- De thema's zijn gekozen in nauw overleg met leerkrachten van meerdere basisscholen.
- Vol aanknopingspunten voor themahoeken, leeshoeken en extra thematische activiteiten.

Thema-indeling

- Ieder thema duurt 4 weken.
- De basislessen duren gemiddeld 1,5 tot 2 uur per dag.
- Dit kun je aanvullen met extra lessen, naar gelang de behoeften van je groep en de visie van je school.

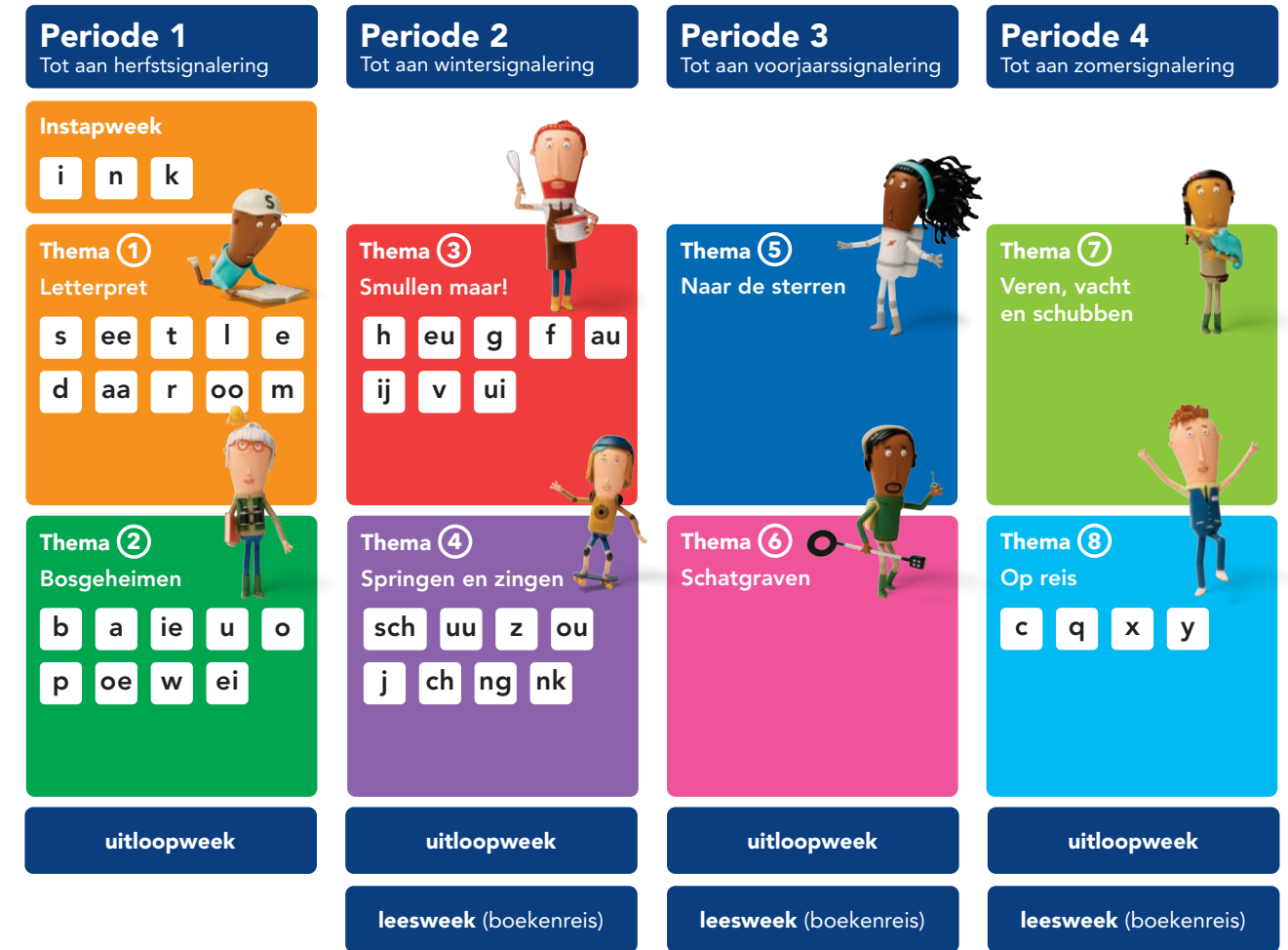
Makkelijk volgprogramma

Om de vorderingen van de kinderen goed bij te houden, staat elke les in teken van één doel. De praktische en compacte kijklijsten helpen je om ieder kind snel, goed en continu in beeld te hebben.

Werken in combinatiegroepen

Zowel voor combinatiegroep 2/3 als combinatiegroep 3/4 bevat Lijn 3 een organisatieschema om je onderwijs efficiënt te organiseren. Met thema's van vier weken (een week langer dan bij de vorige editie) en een leescircuit op oefendagen is werken in een combinatiegroep verrassend eenvoudig te organiseren.

Jaarindeling

Thema-indeling

De didactiek van Lijn 3

Doen wat werkt

Lijn 3 is een evidence-based methode met uitsluitend activiteiten die bewezen bijdragen aan beter leren lezen. Met de letter centraal, directe instructie, hardop denkend voordoen (modellen), samen lezen en voor-koor-door-lezen doe je wat werkt. Dat is cruciaal voor een stevige leesbasis en het verdere schoolsucces van de kinderen.

De letter centraal

Wanneer kinderen leren lezen met kapstokwoorden, bestaat het risico dat ze zich de elementaire leeshandeling onvoldoende eigen maken. Als eerste taal-leesmethode in Nederland nam Lijn 3 daarom niet hele woorden, maar het aanleren van letters als basis.

De kinderen lezen dagelijks samen in hetzelfde leesboek. De tekst in de gekleurde balk is voor de goede lezers.

Meer dan lezen

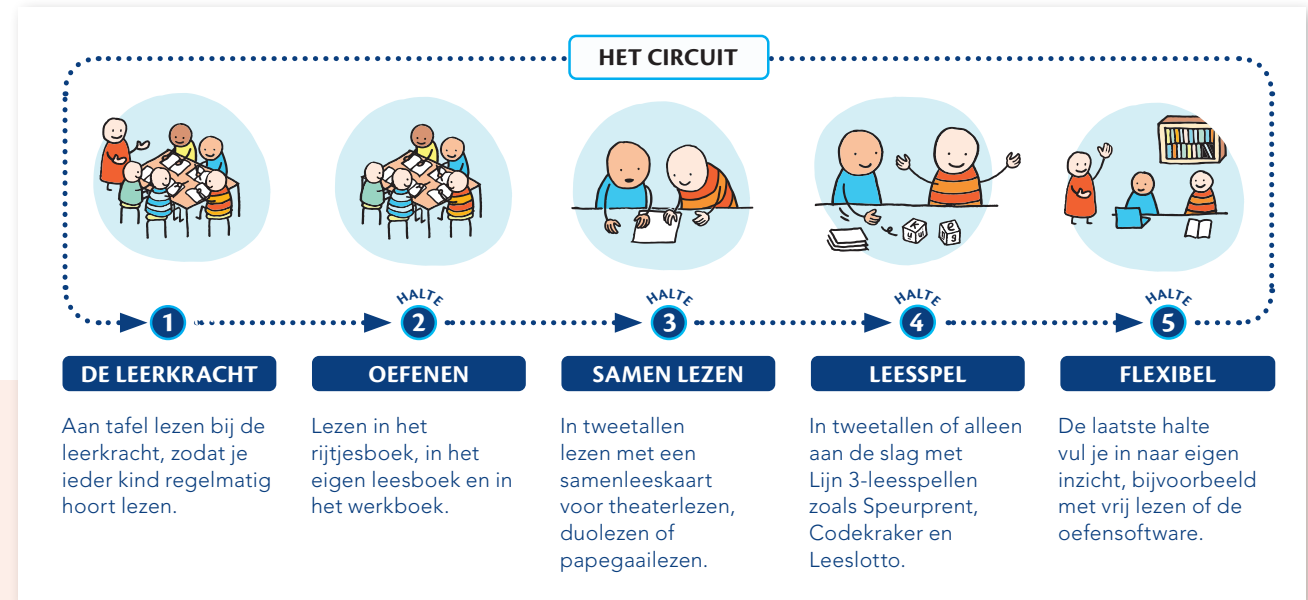
Lijn 3 omvat meerdere domeinen die elkaar versterken:

- In elk thema komen de domeinen lezen, spelling en taal (woordenschat, begrijpend luisteren en kijken, mondelinge communicatie en stellen) aan bod.
- De domeinen leesbevordering en wereldoriëntatie lopen als een rode draad door de methode.
- De taal-leesmethode Lijn 3 en de schrijfmethode Klinkers sluiten naadloos op elkaar aan.

Het resultaat is een complete methode die de lees- en taalvaardigheid van kinderen een vlucht geeft.

Samen lezen

- Wist je dat het aantal woorden dat kinderen lezen het succes van de leesles bepaalt? De lessen zijn daarom ingericht op het lezen van zoveel mogelijk woorden en zinnen.

Oefen in het leescircuit.

- Door kinderen van verschillende niveaus zoveel mogelijk samen te laten lezen, leren ze van elkaar. Samen lezen betekent ook: tegelijkertijd lezen. Om het groepsgevoel te stimuleren, begint en eindigt elke les gezamenlijk.
- Het leescircuit met verschillende leeshaltes geeft deze uitgangspunten handen en voeten: alle kinderen gaan tegelijkertijd aan de slag met samenleeskaarten en leesspellen die aansluiten bij de lesstof.

Directe instructie

Volgens onderzoek is expliciete directe instructie een belangrijk bouwblok van een effectieve leesles. Lijn 3 volgt het IGDI-model: Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructie. Hierbij ontvangen de kinderen expliciete directe instructie op niveau, maar begint en eindigt de les gezamenlijk.

GRRIM

De lessen lezen, spelling en taal volgen GRRIM, het Gradual Release of Responsibility Instruction Model. In dit model is de les opgebouwd uit vier stappen, wat volgens onderzoek een groot positief effect heeft op de leerprestaties:

1. Instructie: de leerkracht doet voor.
2. Begeleid oefenen: de leerkracht en het kind oefenen.
3. Samen oefenen: de kinderen oefenen samen.
4. Zelf oefenen: het kind oefent zelf.

Leescircuit op oefendagen

Op oefendagen herhaal je de nieuwe letter of leesmoeilijkheid van de dag ervoor. Het leescircuit is hiervoor heel geschikt: de kinderen oefenen in korte tijd veel met lezen, er is veel afwisseling en jij kunt ze ondertussen observeren. Doordat alle teksten op twee niveaus worden aangeboden, kunnen goede lezers en kinderen die wat meer hulp nodig hebben samen lezen.

Herhaald lezen

In elke les staat een leestekst centraal. Dat kan een verhalende of informatieve tekst zijn, maar ook een gedicht. De leesmoeilijkheden van het lesdoel komen er meerdere keren in aan bod. Verder worden eerder aangeboden letters en leesmoeilijkheden herhaald en geoefend.

school	schip	duim	ijsbaan
kool	schaap	pluim	ijsschots
dool	raap	schuim	schot
doof	roep	schuit	schrok
schoof	roef	schat	hok

→

25

Connectrijtjes. Het rijtje met de pijl is extra uitdagend.

Rijtes lezen

Elke les bevat ook een of twee pagina's met zogeheten 'connectrijtjes' om klanktekenkoppelingen te oefenen op woordniveau. De woorden verschillen steeds minimaal, maar op onvoorspelbare wijze: letters wijzigen soms in het begin, dan in het midden en dan weer aan het einde van het woord.

Spel en bewegen

Er is nog weinig bekend over de invloed van beweging op de leesvaardigheid. Wel blijkt uit onderzoek dat kinderen meteen na een fysieke activiteit met meer concentratie aan een volgende taak werken. Lijn 3 springt daarop in met korte leesgerichte beweegactiviteiten op aanbieddagen: Luister en beweeg, Loop en vind en Maak de letter. Deze activiteiten zijn optioneel, je kunt ze naar eigen inzicht en behoefte doen.

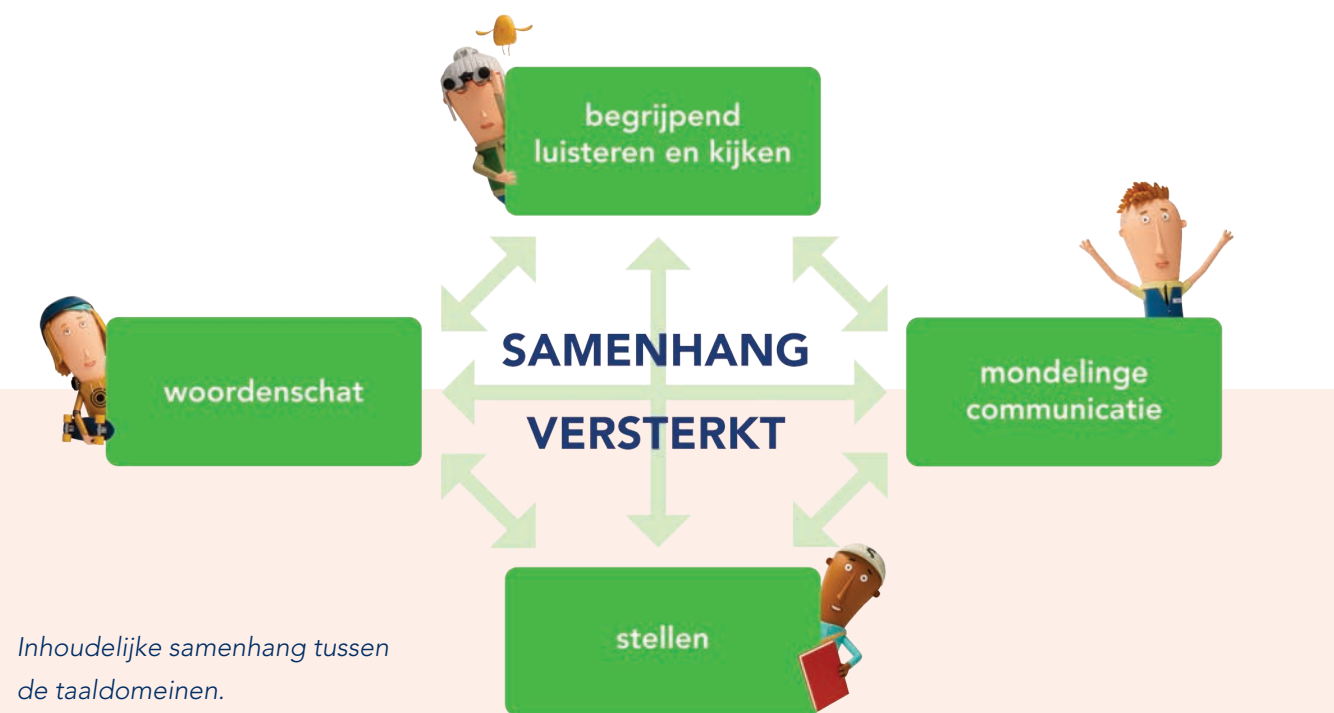
Wereldoriëntatie

Net als in de vorige editie lopen aansprekende wereldoriënterende thema's als een rode draad door het lesprogramma. Ze zijn eenvoudig te verrijken of te verbinden met andere vakken

of schoolbrede activiteiten. Elk thema biedt meerdere Wereldsnacks: korte activiteiten die wereldoriëntatie en taal met elkaar verbinden. Bijvoorbeeld over vogels die heten zoals ze klinken of over de herkomst van streetdance.

Leesbevordering

De kinderen maken veel leeskilometers met een groot en gevarieerd aanbod van leesteksten en -boeken. Als extra zijn er drie leesweken. Tijdens deze weken gaan de kinderen op boekenreis: samen lezen, zelf lezen en praten over boeken met werkvormen als Raad de titel, Boekenkring en Boekenrotonde.

Lezen, schrijven en spelling in samenhang

De lettervolgorde, de liniatuur, de jaarplanning en de thema's van Lijn 3 en de schrijfmethode Klinkers zijn volledig op elkaar afgestemd.

- Komt een leesletter voor het eerst aan bod in Lijn 3? Dan biedt Klinkers die letter op dezelfde dag aan als schrijfletter.
- Een week later volgt de letter in de spellinglessen van Lijn 3. De spellingdoelen worden aangeboden in drie fasen: aanleren, vasthouden en onderhouden. Elke spellingles bevat een kort dictee.
- De liniatuur in het spellingwerkboek is gelijk aan die van Klinkers en geschikt voor zowel verbonden als blokschrift.

Taal

Naast technisch lezen en spelling biedt Lijn 3 ook taalactiviteiten met een wereldoriënterend karakter aan. Dit zijn onderling samenhangende taaltaken die werken van impressie (kennis opdoen) naar expressie (stellen en presenteren).

Neem bijvoorbeeld het thema Smullen maar!

- Het leesboek vertelt over een kok die boodschappen gaat doen voor het restaurant.
- In het prentenboekverhaal wordt gekookt voor belangrijk bezoek.
- De informatieve tekst is een recept.
- De themafilmpjes tonen hoe een kok en hulpkok samen een gerecht bereiden.
- Voor de eindopdracht schrijven de kinderen een recept dat ze presenteren.

Doorgaande lijn

Je las al dat Lijn 3 en Klinkers perfect op elkaar aansluiten. Ook aan de aansluiting met het kleuteraanbod en de taalmethodes van Malmberg in groep 4 is gedacht. Zo vind je de klankgebaren en de hakkaarten van Staal en de spellingcategorieën van Taal actief terug in Lijn 3. Werk je met Staal? Dan kun je de spellinglessen van Lijn 3 vanaf thema 5 vervangen door het aanbod Staal groep 3.

Aandacht voor verschillen

Ieder kind haalt het beste uit zichzelf

Samen lezen, dat is waar Lijn3 voor staat. Elke les start en eindigt daarom gezamenlijk. Kinderen met verschillende leesniveaus lezen zoveel mogelijk samen, uiteraard met oog voor de onderlinge verschillen. Zodat ze met en van elkaar leren.

Convergente differentiatie

Lijn3 werkt vanuit convergente differentiatie. Hierbij bereiken alle kinderen in de groep minimaal de gestelde doelen. Dus ook de kinderen die moeite hebben met bepaalde aspecten van het lezen. De aanpak is gebaseerd op de principes van Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructie (IGDI). Daar voegt Lijn3 een element aan toe: speciale aandacht voor kinderen die al kunnen lezen.

Twee leeslijnen, één groep

Alle kinderen lezen in hetzelfde leesboek, maar voor de goede lezers zijn er in het leesboek teksten op een hoger niveau. Dankzij deze dubbele leeslijn leest de hele groep hetzelfde verhaal en kun je de inhoud klassikaal nabespreken. Dit bevordert de betrokkenheid en het leesbegrip van alle kinderen.

- Basisleeslijn: van AVI Start naar AVI E3.
- -leeslijn voor kinderen die al ver vooruit zijn: start iets onder niveau M3 en loopt door tot M4.

dag 6

ik kras met •

- groen.
- geel.
- paars.

nas loopt naar de •

- grot.
- wei.
- boot.

dag 6

tim is klein en has is groot.
 has is klein en tim is klein.
 tim is groot en has is klein.

in het gras ligt een poes.
 in het gras hipt een mus.
 in het gras ligt een slak.

Uitdagende oefeningen gericht op veel en nauwkeurig lezen.

dag 10

paul loopt naar de •

- stal.
- pauw.
- wei.

de poes doet •

- mauw.
- waf.
- piep.

dag 10

de pauw is in het hok.
het hok is groen.

de pauw is in het hok.
het hok is paars.

de pauw is naast het hok.
het hok is groen.

de pauw is naast het hok.
het hok is paars.

Is de zon een ster?

juf Tiem oom Bas Jaan

Dit is de oom van Jaan, oom Bas. Hij heeft veel verstand van de ruimte. Vandaag vertelt hij ons over de zon.

Weet u of de zon van vuur is? En als de zon nu dooft? Dan wordt het hier toch heel koud? Zeg jij het maar, Jaan.

De zon is een bol van gas. En die bol brandt. Wees niet bang dat de zon dooft. De zon brandt nog heel lang. Zo is het toch, oom Bas?

Ja, de zon brandt al ruim vier miljard jaar. En die grote gasbol brandt nog steeds. De zon is een ster, en ouder dan de aarde. De zon blijft nog heel lang bestaan.

Op aarde voelen wij het vuur van de zon. We voelen het als warmte of als hitte.

U zei dat de zon een ster is. Maar een ster is klein, toch? En de zon is groot. Hoe komt het dat de zon zo groot is?

Het klopt dat de zon een ster is. Voor ons op aarde lijkt de zon groot. Maar veel sterren zijn groter dan de zon. Ze lijken kleiner, want ze staan verder weg.

Ga weg! Dus een ster is een gasbol! Een gasbol die brandt. En zo zijn er dus heel veel. Zeg ik dat goed?

Ja, zo veel dat je ze niet kunt tellen. Al die sterren staan verder weg. We noemen dat in de ruimte.

Samen lezen in hetzelfde leesboek dankzij de dubbele leeslijn.

Instructie

Kinderen die moeite hebben met het nieuwe leesdoel krijgen verlengde instructie. Zijn er kinderen die dan nog steeds moeite hebben om bij te blijven? Voor hen zijn er extra ondersteunende lessen: instructie op maat.

Een stapje verder

Uitdagende -oefeningen en -rijtjes in de werk- en rijtjesboeken motiveren de kinderen om een stapje verder te gaan.

Een leeskaart voor in het circuit.

Differentiatie in het circuit

In het circuit lezen de kinderen bij alle oefenhaltes op hun eigen niveau. Zowel in hun eigen werkboek als in het rijtjesboek en leesboek. Ook bij de haltes 3 en 4 zijn de leeskaarten en leesspellen uitgewerkt op twee niveaus. En in de flexhalte bied je naar eigen inzicht maatwerk aan.

Thema 5 dag 6 duolezen

de zon

kijk eens naar de zon. maar niet te lang. het licht van de zon is fel. de zon ziet er best klein uit. toch is hij erg groot. hoe kan dat?

de zon staat ver weg. je ziet dus niet dat hij groot is. kijk maar eens naar een boom. als je naast de boom staat, is hij heel groot. loop dan een stuk weg. kijk nog eens naar de boom. dan lijkt de boom klein. zo is dat ook met de zon.

de zon staat dus ver weg. en dat is fijn.

want als je vlak bij de zon zou zijn, zou dat veel te heet zijn.

hier is het niet heet, maar warm. en het is hier licht. dat licht komt van de zon. als er geen licht zou zijn ... dan zou er geen bloem in de tuin staan.

wil jij naar de zon? dat kan niet. je vliegt er niet 1-2-3 naar toe. maar je hoeft ook niet naar de zon. de zon komt wel naar jou! hij zorgt voor licht. en ook zorgt de zon dat het warm is.

de zon op je snoet. mmm ... dat is fijn!

Lijn 3 | Uitgeverij Malmberg, 's-Hertogenbosch

Volop leesplezier

De gevarieerde materialen van Lijn 3

Het leesplezier spat er in Lijn 3 vanaf, zowel bij de papieren materialen als bij de digitale onderdelen. En dankzij de praktische handleiding en andere hulpmiddelen beschik je als leerkracht over alle ondersteuning die je nodig hebt.

LEERKRACHT KLASLOKAAL		
LEERKRACHT	KLASLOKAAL	
5 handleidingmappen Bingel digibordssoftware Bingel registratiesoftware	klankenbord magneten en flitskaarten wandkaarten 8 prentenboeken	
LEZEN	SPELLING	TAAL
KINDMATERIAAL 8 leesboeken 2 rijtjesboeken 2 rijtjesboeken ✚ 1 werkboek instapweek 8 werkboeken 8 werkboeken ✚ Bingel oefensoftware CIRCUITMATERIAAL circuitbox leeskaarten circuitbox leesspellen 1 letterdoos BIEBBOEKJES 2 sets met elk 50 bieboekjes	KINDMATERIAAL spellingwerkboek thema 1-4* spellingwerkboek thema 5-8* set spellinghulpjes Bingel oefensoftware * verbonden schrift en blokschrift in hetzelfde werkboek	KINDMATERIAAL Bingel oefensoftware

Materiaal voor de leerkracht

Handleiding

Er zijn vijf handleidingmappen:

- algemeen en observaties
- instapweek, thema 1 en 2
- thema 3 en 4
- thema 5 en 6
- thema 7 en 8

In de map algemeen en observaties zit een uitgebreide algemene handleiding, visuele leerlijn en verschillende observatieinstrumenten. De overige vier handleidingmappen bevatten uitneembare themakaternen aangevuld met de bijbehorende extra lessen, Wereldsnacks en kijklijsten voor observatie.

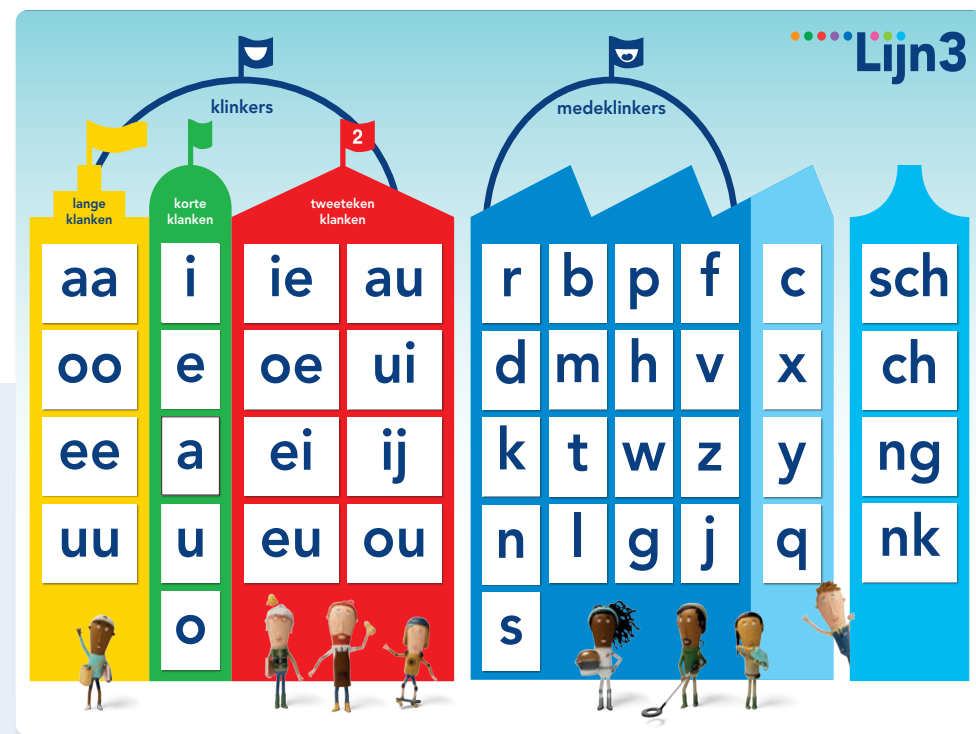

Klassikaal materiaal

Prentenboeken

Elk thema komt met een prachtig prentenboek voor de lessen taal, gemaakt door prijswinnende auteurs en illustratoren zoals Bette Westera en Djenné Fila.

Klankenbord

Als een letter in de leesles aan bod komt, krijgt hij een plekje op het klankenbord. Dit is een vrolijk vormgegeven magnetisch bord van 85 x 120 cm waar je de letters meteen in het juiste gebouw plaatst: de klankcategorie.

Wandkaarten

Er is ook een wandkaart, met daarop groot de letters en een afbeelding uit het letterfilmpje. Handig: in een klein lettertype staan er ook voorbeeldwoorden bij, zodat je die altijd paraat hebt. Voor de tweede helft van het jaar zijn er wandkaarten met de spellingcategorieën.

Magneten en flitskaarten

Met deze opvallende magnetische pictogrammen kunnen de kinderen meteen zien welke activiteiten er op het programma staan. Een fijn hulpmiddel om de dag te structureren. Er zitten ook losse letterkaartjes bij om mee te flitsen.

Kindmateriaal

Leesboeken

Elk thema heeft een nieuw leesboek: een voor elk kind. Geschreven door kinderboekenschrijvers en met veel variatie in illustraties en soorten teksten. Dankzij de unieke dubbele leeslijn kunnen alle kinderen hetzelfde verhaal lezen op hun eigen niveau.

Werkboeken

Voor elk thema heeft ieder kind een eigen werkboek om zelfstandig de lesstof te verwerken. Voor kinderen die de \square -leerlijn volgen is er een apart werkboek dat aansluit op de leesdoelen uit die leerlijn. In beide werkboeken staan \square -oefeningen die de kinderen uitdagen om een stapje verder te gaan.

Rijtesboeken

In het rijtesboek oefenen de kinderen met het foutloos lezen van woorden. Er zijn twee rijtesboeken per jaar, met een eigen exemplaar voor ieder kind. Net als bij de werkboeken zijn er -oefeningen en is er een variant die aansluit op de -leerlijn.

Samenleeskaarten

Per thema zijn er acht leeskaarten. Je gebruikt ze in het circuit bij het duolezen, papegaaielen en theaterlezen. Elke leeskaart is uitgewerkt op twee manieren zodat je de kaart zowel in homogene duo's (hetzelfde leesniveau) als heterogene duo's (verschillend leesniveau) kunt lezen.

Leesspellen

Voor het circuit zijn er negen gloednieuwe leesspellen die precies aansluiten op de aangeboden doelen. De spellen zijn zo ontwikkeld dat elk kind veel letters, woorden en zinnen leest.

- Speurprent
- Woorddraaier
- Woorddoeboek
- Lettergooier
- Codekraker
- Leeslotto
- Zinnenbouwer
- Verhaalmaker
- Woordzoeker

Biebboekjes

Lijn3 heeft een uitgebreide serie biebboekjes voor vrij lezen. Deze verhalende en informatieve boekjes volgen de oplopende moeilijkheidsgraad van de methode. Hiermee zorg je voor een rijkgevlude bieb bij elk thema en voor alle kinderen in de klas.

Spellingwerkboeken

Er zijn twee spellingwerkboeken per jaar per kind. Elk werkboek biedt schrijfondersteuning en is zowel geschikt voor verbonden schrift als blokschrift. Het spellingwerkboek biedt ruimte voor zelfstandige verwerking en oefen- en controledictes. Vanaf de tweede helft van het jaar schrijven de kinderen de dictes in een eigen schrift.

Spellinghulpjes

Elk kind heeft een eigen spellinghulpje met hakkaarten, het ei/au-web en een overzicht van de spellingcategorieën van de tweede helft van het jaar. De hakkaarten – gelijk aan die van Staal – zijn een effectief hulpmiddel om gesproken woorden in klanken te verdelen.

Digitaal aanbod in Bingel

Rijk en interactief

De digibordtool maakt je lessen nog leuker met aansprekende letterfilmmpjes, interactieve uitlegmodellen en klassikale spelletjes. Dankzij de oefensoftware kunnen de kinderen zelfstandig en op hun eigen niveau oefenen, zowel op school als thuis. En jij kunt hun vorderingen eenvoudig volgen.

Digibordtool

Alle materialen zijn digitaal beschikbaar

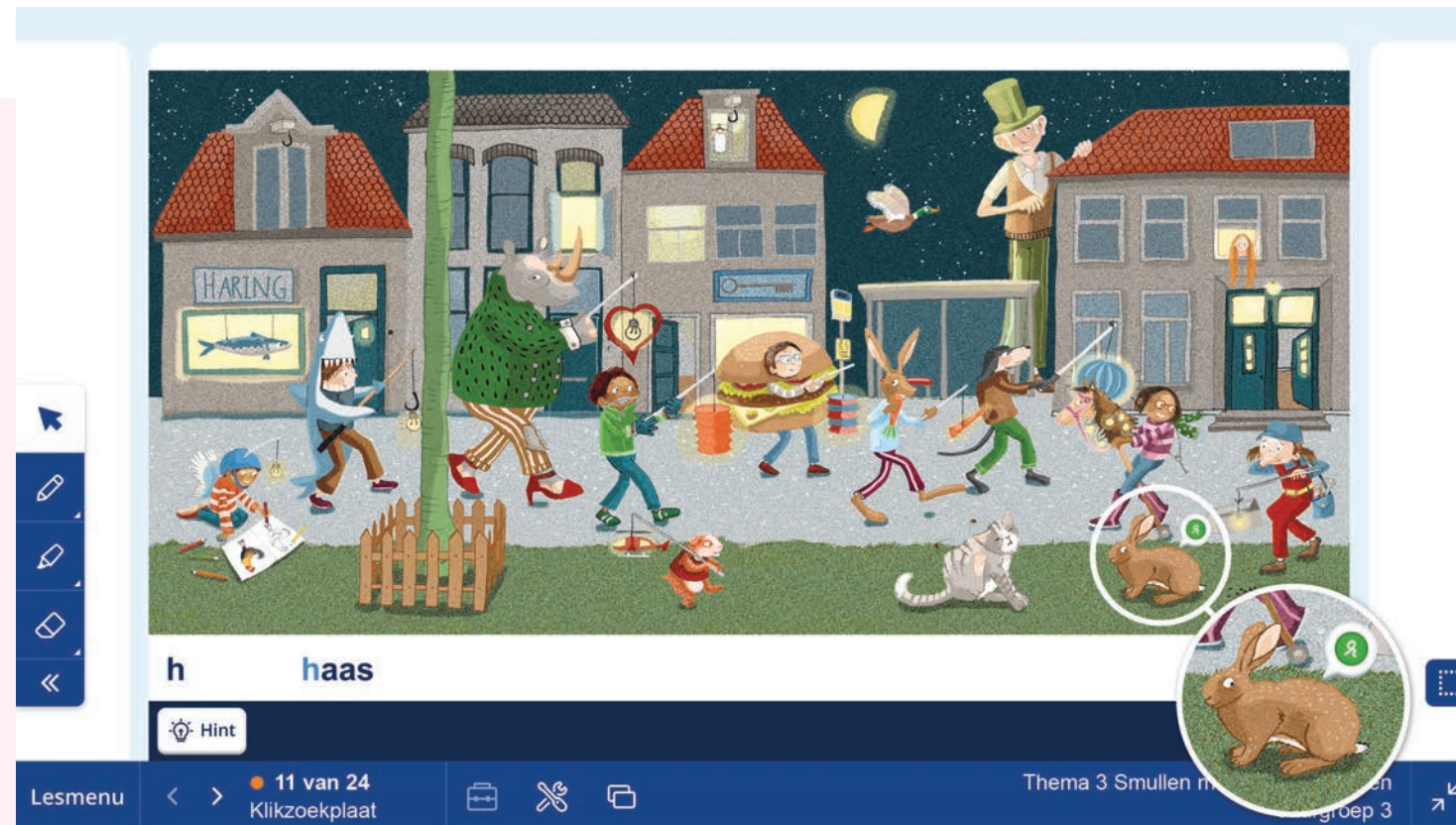
Als je iets voordoeft of laat zien, wil je uiteraard dat alle kinderen het goed kunnen volgen. Daarom zijn de materialen van Lijn 3 ook beschikbaar op het digibord. Zo profiteer je van optimale ondersteuning voor een goede instructie die zowel visueel als interactief is.

Ondersteuning tijdens alle lesfasen

Het digibord biedt stap voor stap de lessen en onderdelen uit de handleiding. Bij het openen zie je meteen welke filmpjes of hulpmiddelen beschikbaar zijn. Een les aanpassen aan de groep of de dagindeling? Dat doe je eenvoudig door stappen toe te voegen, weg te laten of te verplaatsen. Jij bepaalt.

Klassikaal oefenen met extra's

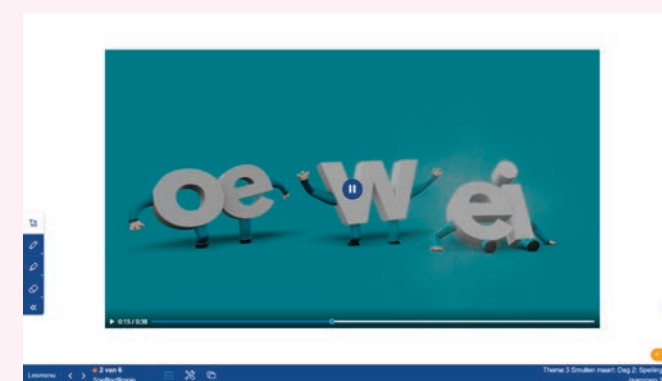
Om klassikaal te oefenen zijn er extra interactieve werkvormen en spelletjes, zoals een interactieve zoekplaat, woordmaker en raad het woord.

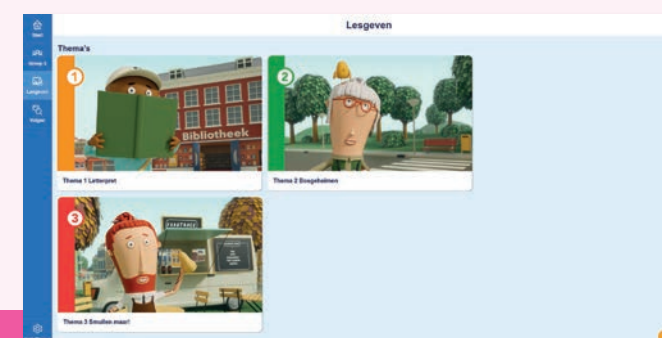
Interactieve zoekplaat.

Makkelijk werkinstructie geven.

Voorbeeld van een spellingfilmpje.

Oefenen

Extra oefenen met lezen, spelling en woordenschat

In de oefensoftware kunnen de kinderen zelfstandig oefenen met de eerder aangeboden lesstof. Elke week is er nieuwe stof voor de domeinen lezen, spelling en woordenschat, die aansluit bij de doelen van die week. Ook is er een meeleesmodule die auditieve en visuele ondersteuning biedt bij het lezen van teksten en rijtjes.

Nieuw: digitale bibliotheek

De digitale bibliotheek bevat alle prentenboeken en bieboekjes van Lijn 3 als leesboek, zowel met als zonder audio-ondersteuning. Doordat de kinderen de oefensoftware ook thuis kunnen gebruiken, hebben ze de mogelijkheid om ook buiten school veel leeskilometers te maken.

Resultaten volgen

Met Bingel kun je de kinderen volgen als ze digitaal oefenen, en het bijhouden van de toetsresultaten is eenvoudig.

- Alle toetsen eenvoudig online registreren en analyseren.
- Kinderen live volgen via het online dashboard tijdens digitaal oefenen.
- Altijd en overal resultaatoverzichten bekijken, ook over langere perioden.

Overzicht van thema's.

Klinkers dé schrijfmethode bij Lijn 3

Lezen, schrijven en spellen in samenhang

Lezen en schrijven ondersteunen elkaar. Daarom zijn Lijn 3 en de schrijfmethode Klinkers volledig op elkaar afgestemd. Wat de kinderen leren in de leesles, leren ze dezelfde dag in de schrijfles en passen ze de week erna toe bij spelling.

Als je Lijn 3 en Klinkers combineert, is alles op elkaar afgestemd:

- lettervolgorde
- jaarplanning
- thema's
- liniatuur

Hoe ziet dit er in de praktijk uit?

1. De kinderen leren een letter lezen.
2. Dezelfde dag leren ze die letter schrijven.
3. In de week erna leren ze er woorden mee spellen.

Geschikt voor verbonden schrift en blokschrift

Elke spellingsles bevat een kort dictee dat de kinderen in hun spellingwerkboek schrijven. Het werkboek heeft dezelfde liniatuur als Klinkers en is geschikt voor verbonden schrift en blokschrift.

les 26
aanleren b

42

les 26
aanleren b

43

Alle materialen van het blokschrift zijn exact hetzelfde als van het verbonden schrift.

Extra aandacht voor uitdagende schrijffletters

Een leesletter direct leren schrijven is belangrijk. Maar dit betekent wel dat jij de uitdaging hebt om de kinderen in het begin van groep 3 schrijffletters als de k aan te leren. Klinkers speelt hier optimaal op in. Zo worden uitdagende schrijffletters meerdere keren herhaald in de oefenlessen. Regelmatig worden ook cijfers geoefend. Dit gebeurt allemaal in de reguliere lestijd.

Handleiding

Lezen

Eén doel per les

Bij het lesdoel staat het leesdoel van de dag. Zowel voor de kinderen in de basisgroep als de kinderen die de -leerlijn volgen.

Snel overzicht

In de lesinfo vind je aandachtspunten ter voorbereiding van de les. Zo weet je wat je eventueel extra of anders kunt doen. De labelwoorden komen voor in de leestekst van die dag.

Zicht op de instructiematerialen

De materialen die je nodig hebt, zijn gemarkeerd in de tekst en met een picto aangegeven in de kantlijn. Zo weet je direct wat je nodig hebt.

DAG 04
LEZEN

75 MIN

LESDOEL

Je leert de letter eu lezen, in woorden en zinnen.

Je leert verkleinwoorden lezen met -je, -pje en -tje, zoals broodje, vormpje en vlaatje.

LESINFO

CIRCUIT
Kijk op bladzijde 10 voor uitleg over de nieuwe materialen van het circuit. Kijk in de algemene handleiding voor informatie over een alternatieve lesopbouw zonder circuit.

LABELWOORDEN
te koop - je kunt het kopen
het druk hebben - veel te doen hebben

1 INTRODUCTIE

- Vertel de doelen van de les.
- Herhaal kort enkele bekende letters, bijvoorbeeld oe, w, eu, h en k door ze te flitsen en in koor te laten benoemen.
- Laat nogmaals het filmpje met de eu zien.
- Maak het klankgebaar van de eu terwijl je de eu uitspreekt. De kinderen maken het klankgebaar en spreken de letter uit.
- Herhaal het lezen van woorden met de eu door het verhaaltje op het digibord voor-koor te lezen. Lees de tekst eerst voor en dan nog eens in koor.
- Kijk samen in het leesboek naar de tekst 'dat is een neus'. Lees de titel voor en bekijk de illustraties. Dit is een vervolg op 'wat een reus!'. Kijk eventueel samen terug naar de eerder gelezen tekst. Waar ging de tekst over?
- Lees de tekst 'dat is een neus' voor, zowel de basistekst als de -tekst. Nodig de kinderen uit om bij te wijzen. Leg zo nodig de labelwoorden uit.

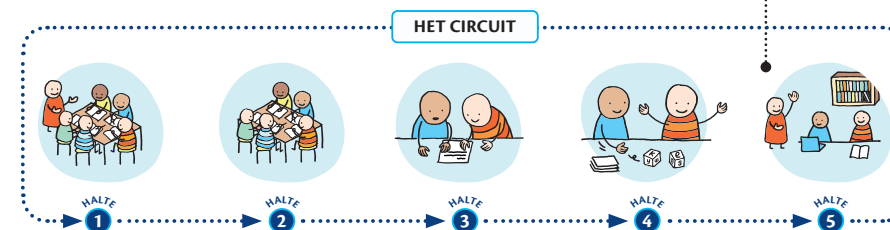
2 INSTRUCTIE EN OEFENING

- Alle kinderen kunnen meeluisteren naar de -instructie en meekijken naar de rijtjes op het digibord. Wil je dit niet? Laat de kinderen die de basislijn volgen dan in tweetallen woorden aanwijzen met de eu in de tekst 'dat is een neus' of laat ze nog eens woorden met de eu zoeken op de zoekplaat op bladzijde 2-3.
- Vertel nogmaals het -lesdoel.
- Toon de woorden **plantje**, **boompje** en **schaartje** op het digibord en lees ze voor-koor.
- Onderstreep de stukjes -je, -pje en -tje bij de voorbeeldwoorden op het digibord. Je ziet woorden die steeds eindigen op dezelfde stukjes. Je ziet -e, je zegt /ju/. Je ziet p-j-e, je zegt /pju/. Je ziet t-j-e, je zegt /tju/. Door deze stukjes /ju/, /pju/ en /tju/ weet je dat je een verkleinwoord leest. Lees het eerste deel van het woord zoals je geleerd hebt en lees /ju/, /pju/ of /tju/ erachteraan.
- In het rijtjesboek lezen we vandaag nog meer verkleinwoorden met -je, -pje en -tje. Lees de rijtjes voor-koor.
- Vraag (opnieuw) de aandacht van alle kinderen. Lees de tekst 'dat is een neus' uit het leesboek in koor met de kinderen, zowel de basistekst als de -tekst. De kinderen die de basislijn volgen, proberen bij de -tekst bij te wijzen.
- Waar in de tekst las je een woord met de eu? Zoek samen twee of drie woorden. Waar in de tekst las je een woord met -je, -pje of -tje? Zoek samen twee of drie woorden.

DAG 04 LEZEN

3 ZELFSTANDIG WERKEN

- Leg de haltes van het circuit kort uit.
- Vertel hoe de groepjes zijn ingedeeld en bij welke halte ze starten.
- Zodra alle groepjes op hun plek zitten, zet je de timer op acht minuten. Loop een korte ronde langs de haltes. Schuif dan zelf aan bij halte 1 en observeer de kinderen.

DE LEERKRACHT Geef leesbeurten, observeer en registreer. Geef gerichte feedback en instructie.

OEFENEN Geef werkinstructie.

SAMEN LEZEN Laat de leeskaart theaterlezen.

LEESSPEL Laat het spel lettergooiër spelen.

FLEXIBEL Vul in naar eigen inzicht.

WERKINSTRUCTIE

blz. 8 en 9: Maak de oefeningen.

blz. 10 en 11: Lees de tekst.

blz. 23: Lees de rijtjes.

neus	rust	hol	deur
heus	ruk	pol	deuk
reus	reuk	peul	kreuk
roes	leuk	beul	kaak
moes	deuk	beuk	kaart
moest	dik	bek	vaart
roest	hik	berk	staart

Oefenen met aantrekkelijke materialen

In het circuit oefenen kinderen het lezen met bekende materialen, zoals het leesboek, én met nieuwe materialen zoals leeskaarten en leesspellen. De afwisseling houdt alle kinderen gemotiveerd en helpt om veel leeskilometers te maken.

Elk kind in beeld

Doordat jij aanschuift bij halte 1 hoor je ieder kind hardop lezen. Op de handzame kijklijst kun je jouw observaties vastleggen en zie je direct welke interventies je zou kunnen doen.

Zicht op het leerlingmateriaal

In de werkinstructie zie je in een oogopslag waar de kinderen aan werken. Ook de antwoorden heb je altijd bij de hand.

Leesboek

Lezen

Oefenen met het leesdoel

Voor de kinderen is er elke dag een leestekst waarin het nieuwe doel veelvuldig voorkomt. De leestekst kan verhalend of informatief zijn en ook gedichtjes of moppen bevatten.

Samen lezen

Alle kinderen lezen uit hetzelfde leesboek. Voor kinderen die de -leerlijn volgen, is de tekst aangepast zodat zij oefenen met de doelen uit die leerlijn. Deze kinderen lezen de tekst in de gekleurde balk.

een kraam met peen

wop is in het dorp.
het is druk op het plein.
ger staat in haar kraam.
'koop peen!' roept ger.
'koop het hier!'

Het is druk op de markt.
Het plein staat vol kraampjes.
Maar welk kraampje heeft huts?
'Wie wil er peentjes?' roept Ger.
'Koop hier bospeen!
Hoeveel bosjes wil jij, Wop?'

Wop schudt zijn hoofd.
'Ik hoef geen peen,' zegt hij.
'Wies geeft een feestje in De Hap.
En zij vroeg om huts met haan.
Wat weet jij van huts, Ger?'

aaah!

ik leg een ei.

'dag ger,' groet wop.
hoe maak ik huts?
'dat weet ik niet!' roept ger.
'stop er maar peen in.
wat doet die kip daar?'

'Niks,' zegt Ger.
'Maar peen smaakt er vast wel bij.
Dus koop twee bosjes peen.
Peen komt altijd van pas.
Geef je tas maar!'
Ger grijpt de tas van Wop vast.

'Aaah!' gilt Ger.
'Er zit een beest in die tas.
Ik schrik me een hoedje.'
'Dat is mijn kip,' zegt Wop.
'En het blijkt een topkip te zijn.
Kijk, ze legt nu al een eitje!'

Aansprekende teksten en beelden

De leesboeken zijn geschreven en geïllustreerd door verschillende kinderboekenauteurs én -illustratoren. Zo maken kinderen kennis met verschillende stijlen en ontwikkelen ze een eigen leesmaak.

Rijke zoekplaten

In de leesboeken van thema 1 t/m 4 staan zoekplaten. Zodra de kinderen een nieuwe letter leren gaan ze zoeken naar beelden waarin ze de nieuwe letter horen.

14

zoekplaat au ij

22

23

Werkboek en rijtjesboek

Lezen

Gericht oefenen

In het werkboek komt het nieuwe doel terug in letter-, woord-, zin- en tekstoefeningen. De oefeningen zijn zo opgezet dat er veel gelezen wordt.

Pictogrammen

Omdat de kinderen nog niet alles kunnen lezen, staan er duidelijke pictogrammen als instructie. Zo weten de kinderen precies wat de bedoeling is.

Geen verrassingen

De werkvormen worden regelmatig herhaald en geleidelijk uitgebreid. Op de dagen dat kinderen oefenen in het circuit, worden uitsluitend bekende werkvormen aangeboden.

dag 16

rij	tuig	=	•	•	
huil	bui	=	•	•	
tuin	huis	=	•	•	
bos	uil	=	•	•	

dag 16

kaars	doek	fruit	ruikt
kluif	hij	pruik	kwijt
koets	snuit	drijf	woest
luik	vuil	zoek	tuig
ruim			

school	schip	duim	ijsbaan
kool	schaap	pluim	ijsschots
dool	raap	schuim	shot
doof	roep	schuit	schrok
schoof	roef	schat	hok

dag 16

bij het huis is een tuinhek. het hek is groen.	•
saar ligt lui op de stoel. de stoel is in de tuin.	•
ik verf het hek van het huis. het tuinhek is paars.	•
saar ligt lui in het gras. slaap maar, saar.	•

dag 16 →

ik snij de ui.
ik voel een traan.
de traan prikt in mijn oog.
ik huil omdat ik de ui snij.

waar niet waar

Nauwkeurig lezen

In het werkboek komen veelvuldig oefeningen voor die een beroep doen op het nauwkeurig lezen en tekstbegrip. Om de juiste lijn te kunnen trekken of het goede antwoord aan te kruisen, moet een kind dus goed lezen.

Uitdaging voor iedereen

In het reguliere werkboek én het werkboek van de leerlijn staan uitdagende opdrachten. Hiermee kan elk kind zichzelf uitdagen.

Correct lezen

Met de connectrijtjes in het rijtjesboek oefenen kinderen gericht met het correct lezen van woorden. Het rijtje maakt het gemakkelijk om een stapje verder te gaan. Niet met een onbekende letter, maar met een uitdaging als mmmkmm-woorden.

Biebboekjes

Lezen

Veel leeskilometers maken

Veel lezen zorgt ervoor dat kinderen beter gaan lezen. Met de biebboekjes van Lijn 3 bied je de beginnende lezers een rijk aanbod voor vrij lezen. Er zijn zowel informatieve als verhalende boekjes die zijn geschreven door verschillende kinderboekenauteurs.

Altijd een goedgevulde klassenbieb

De biebboekjes zijn ingedeeld naar leesniveau en binnen elk leesniveau volgen ze de oplopende moeilijkheidsgraad van de leerlijn technisch lezen. Door deze indeling is de klassenbieb in elke periode van het jaar goed gevuld, met boeken voor alle kinderen.

Wat voor weer is het op de maan?

Rond de zit een laag lucht.
Die lucht houdt de boel warm.
Net als je dekbed.
Het houdt ook de kou weg.
Lucht is dus best fijn.

De maan heeft geen laag lucht.
Het is er in de nacht heel koud.
En in de dag heel heet.
Maar ...
er is geen wind of storm op de maan.
En er is geen onweer, er valt geen drup!
Dat valt dan weer mee.

Zwart

Kijk je op de omhoog?
Dan ziet de lucht er blauw uit.
Kijk je op de maan omhoog?
Dan is de lucht zwart.
Hoe dat komt?
De heeft een laagje lucht.
De maan heeft geen laagje lucht.
Vanaf de maan zie je het heelal.
En dat is zwart.

Een eigen smaak ontwikkelen

De biebboekjes zijn door verschillende kinderboekenauteurs geschreven en zijn geïllustreerd in verschillende stijlen. Zo kunnen kinderen hun eigen leesmaak ontwikkelen.

Snel zicht op de inhoud

- Op de achterkant van elk boekje staat duidelijk vermeld wat de inhoud en het niveau van het boekje is. Zo kunnen de kinderen snel kiezen.

Stimuleer vrij lezen

Hoe meer je leest, hoe beter je gaat lezen. Daarom worden alle kinderen aangemoedigd om in hun eigen boek verder te lezen zodra ze klaar zijn met hun werk.

Handleiding

Spelling

Een doel per week

In de eerste helft van het jaar volgt de leerlijn Spelling de leerlijn van lezen: kinderen leren spellen met de 2, 3 of 4 letters die ze de week ervoor hebben leren lezen. Ze oefenen uitsluitend met klankzuivere woorden en zinnen.

Klankgebaren en hakken

Om goed te leren spellen wordt gebruik gemaakt van klankgebaren en hakkaarten.

Voordoan, samen doen, zelf doen

Iedere les volgt het patroon van voor doen, samen doen en zelf doen. Je wijst kinderen op het gebruik van de hakkaarten.

DAG 02
15 MIN

SPELLING

LESDOEL

- Je leert woorden schrijven met de nieuwe letters oe, w en ei.

1 INTRODUCTIE

- Vertel het doel van de les.
- Laat het spellingfilmpje zien. Vertel dat de kinderen in het spellingfilmpje de oe, w en ei zien. In deze les leren ze de oe en de w schrijven, in de tweede helft van de week de ei.
- Herhaal kort de bekende letters ei, w, oe, p, u, ie door ze te flitsen en in koor te laten benoemen.

2 INSTRUCTIE

- Doe twee woorden voor. Zeg het woord en hak het op de betreffende hakkaart. Schrijf het woord hardop denkend op het digibord.
 - **boek.** b - oe - k
 - **west.** w - e - s - t
- Doe twee woorden samen. Zeg het woord en hak het met de kinderen in koor op de betreffende hakkaart. Schrijf het woord hardop denkend op het digibord.
 - **wiel.** w - ie - l
 - **roept.** r - oe - p - t

3 DICTEE

- Geef het dictee. Geef bij de gekleurde woorden steeds aan welke kleur hakkaart de kinderen moeten gebruiken. Hak in koor of laat de kinderen zelf hakken.

Thema 3 Smullen maar!

dictee

1. Schrijf op: oe

2. Schrijf op: w

3. Schrijf op: aa

4. Schrijf op: doe

5. Schrijf op: mees

6. Schrijf op: woont

7. Schrijf op: ik bel pap.

DAG 03
10 MIN

SPELLING

LESDOEL

Je leert woorden schrijven met de nieuwe letters oe, w en ei.

1 DICTEE

- Zeg het woord en hak het met de kinderen in koor op de betreffende hakkaart. Schrijf het woord hardop denkend op het digibord.
 - **woest.** w - oe - s - t
- Geef het dictee. Geef bij de gekleurde woorden steeds aan welke kleur hakkaart de kinderen moeten gebruiken. Hak in koor of laat de kinderen zelf hakken.

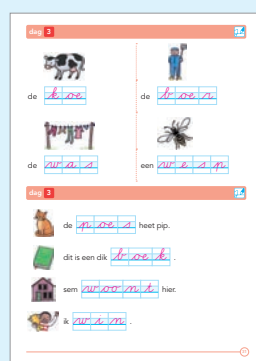
Dictee

- Schrijf op: ee
- Schrijf op: s
- Schrijf op: oe
- Schrijf op: wol
- Schrijf op: dier
- Schrijf op: munt

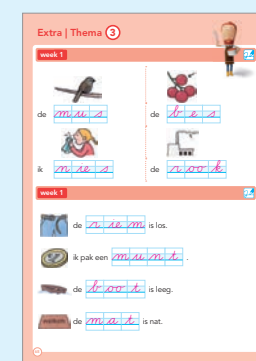
2 ZELFSTANDIG WERKEN

- Leg kort de oefeningen uit. Vertel welk woord bij een plaatje hoort.
- De kinderen maken de oefeningen. Wijs de kinderen ook op de bladzijde met extra oefeningen bij week 1 achter in het werkboek. Loop rond en kijk waar kinderen het goed doen, twijfelen of fouten maken. Geef complimenten en stuur bij waar nodig.

WERKINSTRUCTIE

WERKINSTRUCTIE EXTRA OEFENEN

Lijn 3 • Thema 3 • Smullen maar! • Handleiding • © Malmberg 's-Hertogenbosch 27

Dagelijks dictee

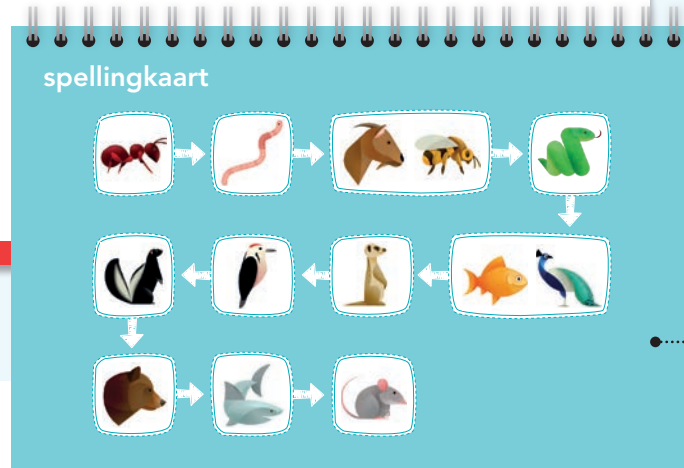
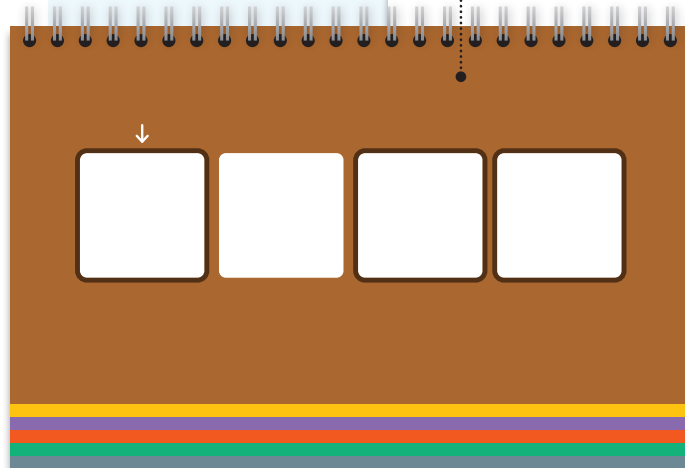
In elke spellingles is er een kort dictee. Het aantal letters, woorden en zinnen wordt geleidelijk opgebouwd.

Zelfstandig oefenen

Kinderen kunnen verder oefenen met opdrachten in het werkboek. In de eerste helft van het jaar is dat om de dag, in de tweede helft van de les is dat dagelijks. Ze kunnen dan evt. ook oefenen in Bingel.

Spellingcategorieën

In de tweede helft van het jaar worden er spellingcategorieën aangeboden. In één week staat er één categorie centraal. De categorieën die Lijn3 aanbiedt komen overeen met de diercategorieën van Taal Actief 5.

Werkboek

Spelling

Dagelijks dictee

In het eerste half jaar maken de kinderen het dagelijks dictee in hun werkboek. Zij hebben dan de juiste ondersteuning qua liniatuur. Vanaf thema 5 gaan kinderen het dictee maken in een eigen schrijfschrift.

dag 9 dictee

1 2 3

4

5

6

7

dag 10 dictee

1 2 3

4

5

6

22

dag 10

de

een

ik

de

dag 10

10 ik ben al

de in een bos.

dit is een

ik bak een

23

Verbonden schrift of blokschrift

De liniatuur voor het verbonden schrift én het blokschrift is identiek. Daardoor kunnen alle kinderen werken met hetzelfde werkboek, ongeacht het schrift dat je hen aanleert. Op het digibord heb je de mogelijkheid om de antwoorden te tonen in het schrift dat je gebruikt.

Liniatuur

De liniatuur in het werkboek Spelling is identiek aan de liniatuur van de methode Klinkers waardoor kinderen de juiste ondersteuning krijgen tijdens het schrijven. In het tweede half jaar evolueren de hokjes naar schrijflijnen.

Handleiding

Taal | Woordenschat

Het thema komt tot leven

Elk thema start met de bus van Lijn 3 die stopt bij de nieuwe halte. Daar ontdekken de kinderen welk personage uitstapt en hen dit thema meeneemt op avontuur.

Een rijke leeromgeving

In deze korte les bespreek je met de kinderen waar ze aan denken bij het thema en hoe ze de klas hier passend bij kunnen inrichten.

Samen zingend van start

Bij elk thema hoort een eigen lied waarin het personage en de activiteiten die hij doet wordt bezongen.

DAG 01 **START VAN HET THEMA** 15 MIN

- **Speel het themalied af. In dit thema maken we kennis met hulpkok Rens. Hij is dol op koken. Zagen jullie dat ding in zijn haar? Dat is een garde. Die gebruik je in de keuken, dus zo kun je zien dat Rens een echte kok is! Rens stapte uit bij een foodtruck. Dat is een restaurant op wielen: het rijdt van de ene plek naar de andere. In dit thema hebben we in de klas ook een foodtruck. Daar kun je leren hoe dat werkt, zo'n rijdend restaurant. In de filmpjes bij dit thema gaan we zien wat voor lekkers Rens in de foodtruck gaat maken.**
- **Laat het themalied nog een keer horen. De kinderen luisteren, zingen en bewegen mee. Waar denken ze dat ze dit thema over gaan leren?**
- **Wijs op de recepten aan de themamuur of in een kookboek. Vertel dat de kinderen in dit thema vaker een recept gaan bekijken. En dat ze er zelf ook één gaan maken.**
- **Wijs op de nieuwe themamuur, de hoeken en de boeken en vertel wat er zoal te leren en te ontdekken is. Nodig de kinderen uit om van huis bronnen mee te nemen voor op de themamuur, zoals een foto waarbij ze zelf in de keuken bezig zijn, een folder over eten of het recept van hun lievelingsgerecht.**

LIJN 3 LIED

Refrein
Ga je mee leren lezen in de stad?
Ga je mee met de bus en de vrienden op pad?
Elke halte heeft een nieuw avontuur
Leuke plekken in de stad met Ben achter het stuur
Leren lezen met de bus van Lijn 3
Elke halte iets nieuws
Ga je mee op avontuur?

Couplet thema
Rode baard en een garde in zijn haar
Dat is hulpkok Rens en hij leert al een jaar
Bakken, braden in een pan en in een wok
Met peper en zout, ja hij wordt chefkok

Lijn 3 • Thema 3 • Smullen maar! • Handleiding • © Malmberg's/Hertogenbosch 11

DAG 09 TAAL | WOORDENSCHAT

LESDOEL

Je leert de woorden: de instructie, de informatie, kort en krachtig, de luisteraar en verstaanbaar, en de woorden: verhitten en fruiten. Deze helpen je om het filmpje beter te begrijpen.

10 MIN

1 INTRODUCTIE

- Geef deze instructies en zeg dat de kinderen ze moeten uitvoeren (uiteraard doen ze alsof): *Hak de groentes. Doe de groentes in de pan. Roer in de pan. Voeg wat zout toe. Roer nog een keer. Doe de ratatouille op een bord. Serveer de ratatouille.*
- *In deze les leren jullie woorden over het geven van een instructie. Deze woorden kunnen jullie goed gebruiken als jullie zelf een instructie gaan geven.*
- Hang de woordclusters op de themamuur.

2 WOORDEN LEREN

- Bespreek kort het eerste filmpje over Joey en Rens dat jullie eerder samen bekeken hebben. *Joey vertelde aan Rens hoe hij ratatouille moest maken. Joey gaf dus de instructies, en Rens was de luisteraar. In het volgende filmpje is dat omgekeerd: daarin geeft Rens de instructies en is Joey de luisteraar.*
- Toon de woordclusters 'de instructie' en 'een ui bakken' op het digibord.
- Semantiseer de woorden met behulp van de scripts.
- Speel het woordspel op het digibord.

SCRIPT DE INSTRUCTIE

Als je een **instructie** geeft, zeg je hoe iemand iets moet doen. Je zegt bijvoorbeeld: *hak de groentes in stukken en doe ze in de pan. Voeg dan zout toe. Met een instructie geef je informatie aan iemand. Informatie is wat je weet over iets. In het eerste filmpje over Joey en Rens, gaf Joey informatie aan Rens over hoe Rens ratatouille klaar moest maken. De instructie van Joey was niet heel erg goed. Als je instructie geeft, moet je **kort en krachtig** zijn: je geeft alleen de informatie die nodig is. Als de instructie*

kort en krachtig is, is die duidelijk voor de luisteraar. De **luisteraar** is de persoon die luistert. Joey was ook niet altijd goed **verstaanbaar**. En dat was jammer, want het is belangrijk dat de persoon die **instructie** geeft, duidelijk spreekt. Alleen als een **instructie verstaanbaar** is, hoort de **luisteraar** wat er gezegd wordt. Zeg een zin die niet verstaanbaar is (Bijvoorbeeld de zin: *Hak de komkommer en de courgette in kleine stukken.*). Dat was echt niet **verstaanbaar** hè!

SCRIPT EEN UI BAKKEN

In veel gerechten zit gebakken ui. Een ui bak je zo: je doet olie in een pan en dan **verhit** je die pan op een kookplaat. De pan en de olie worden heel warm door het **verhitten**, dus pas op! Zodra de olie goed heet is, kun je de ui gaan **fruiten**. **Fruiten** is een ander woord

voor zachtjes bakken. Je hakt de ui in kleine stukjes en voegt die toe aan de olie in de pan. Je zorgt ervoor dat de ui niet te hard bakt en je roert vaak. Als de ui na een paar minuten lekker zacht is, dan heb je hem goed **gefruit**.

Lesdoel

In het lesdoel worden de aan te leren woorden benoemd. Deze woorden worden in de opvolgende taalles betekenisvol geoefend.

Betekenisvol

Een woordenschatles gaat direct vooraf aan een andere taalles. De woorden in de woordenschatles zijn afkomstig uit de bron van de vervolgles. Dit kan het prentenboek, het themafilmpje óf de informatieve tekst zijn.

Woordcluster

De woorden worden afgebeeld in woordclusters. De woordclusters vind je in Bingel.

Semantiseren

De woorden worden gesemantiseerd met behulp van scripts.

Handleiding

Taal | Begrijpend luisteren en kijken

Lesdoel

Bij het lesdoel worden altijd twee observatiepunten meegegeven zodat je gericht kunt kijken in hoeverre kinderen dit kunnen.

Goed voorbereid van start

In de lesinfo staat onder andere hoe de verschillende lessen onderling met elkaar samenhangen en welke extra materialen je nodig hebt tijdens de les.

Woordenschat

Doordat de woorden die als woordenschat zijn aangeboden gemarkeerd zijn, is de relatie tussen die les en de huidige les direct duidelijk.

DAG 01 TAAL | BEGRIJPEND LUISTEREN EN KIJKEN 30 MIN

LESDOEL
 Je begrijpt het prentenboekverhaal 'Boontjes zijn veel te gewoontjes' van Naomi Tieman en Jose Luis Garcia Lechner.

OBSERVATIEPUNTEN

- Het kind kan de delen van het verhaal aanwijzen die de moraal van het verhaal verduidelijken.
- Het kind kan in tekst en beeld aanwijzen wat de personages doen en met welk doel.

LESINFO

SAMENHANG MET ANDERE TAALTAKEN

- In de volgende les Begrijpend luisteren en kijken denken de kinderen verder na over de voorbereidingen die worden getroffen voor het koninklijke bezoek. Ze gebruiken daarbij de lijst met voorbereidingen die in deze les wordt gemaakt.

EXTRA MATERIAAL

- een groot vel papier

LABELWOORDEN

geachte - een nette manier om een brief te beginnen

lukraak - zomaar, zonder na te denken

mededelen - vertellen of zeggen

verontwaardigd - boos zijn om wat iemand heeft gezegd of gedaan

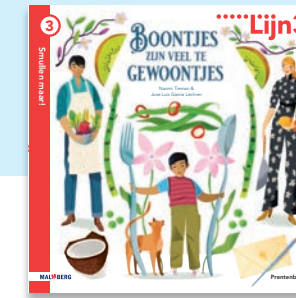
het zeewier - een plantje in zee

1 INTRODUCTIE

- Vertel het doel van de les. *We gaan het prentenboekverhaal 'Boontjes zijn veel te gewoontjes' lezen. Het gaat over Ravi en zijn ouders die een brief in een gouden envelop krijgen.*
- Laat het prentenboek zien en lees de titel en de flaptekst voor. Denk hardop: *Ik lees dat de familie van Ravi een brief krijgt in een gouden envelop. Kijk, daar zie je de envelop. Wijs de envelop op het omslag aan. Ik zie ook verschillende groentes, ik zie bestek. Ik zie dat de vader van Ravi een kookschort aanheeft en dat zijn moeder een pan in haar hand heeft. Het lijkt er dus op dat ze gaan koken. De titel is 'Boontjes zijn veel te gewoontjes'. Ze zullen dus denk ik geen boontjes gaan koken.*
- Van wie zou de brief in de gouden envelop zijn? En waarom zijn Ravi en zijn ouders nadat ze de brief hebben gekregen heel druk met kookboeken en boodschappen doen en rollen ze zelfs de rode loper uit in de gang? Laten we kijken of we dit in het verhaal kunnen ontdekken. Luister goed naar het verhaal, en kijk ook heel goed naar de illustraties, want als je heel goed kijkt, kun je al een beetje weten hoe het verhaal afloopt.*

Lijn 3 • Thema 3 • Smullen maar! • Handleiding • © Malmberg's/Hertogenbosch 13

DAG 01 TAAL | BEGRIJPEND LUISTEREN EN KIJKEN

2 HARDOP DENKEND VOORLEZEN

- Lees het verhaal voor. Stop af en toe om hardop denkend te modelleren hoe je tekst en beeld in je eigen woorden interpreteert.

Blz. 5: De koningin heeft nog nooit opgepast of gekookt als papa en mama laat thuiskwamen, of mooie toespraken gehouden op familiedagen. Oma wel. Heel vaak zelfs! Wie verdient er dan eigenlijk een feestmaal? Papa en mama vinden de koningin een belangrijk iemand, omdat ze vorstelijk is. Ravi denkt daar anders over. Ravi vindt oma veel belangrijker omdat ze veel doet voor Ravi en zijn ouders. Hij vindt dat oma een feestmaal verdient in plaats van de koningin.

Blz. 12: 'Zonder mij zouden jullie verloren zijn,' zegt oma met een knipoog naar Ravi. Kijk, hier zegt oma zelf ook dat ze belangrijk is voor Ravi en zijn ouders: ze kunnen haar niet missen. Ze geeft Ravi een knipoog als ze dat zegt. Waarom doet ze dat?

Blz. 18: 'Oma Nenek is de koningin mam, ONZE koningin!' Onze staat met grote letters geschreven. Dat woord zegt Ravi wat harder. Waarom zegt Ravi dat op die manier? Ik denk dat Ravi zijn ouders wil laten zien dat oma heel erg belangrijk is voor hem en zijn ouders. Oma is helemaal niet gewoontjes, ze is belangrijker dan een koningin die ze helemaal niet kennen.

3 LEESTAAK

- Papa en mama denken dat de koningin op bezoek komt. Maar uiteindelijk komt niet de koningin, maar oma! Oma en Ravi hadden de vorstelijk uitzienende brief geschreven. Dat deden ze omdat ze wilden laten weten dat oma belangrijker is dan de koningin. Had jij tijdens het lezen al door wat het plan van Ravi en oma was? Hoe wist je dat? Vind je dat hun plan gelukt is? Blader op het digibord door het prentenboek en laat de kinderen de hints (in tekst en beeld) benoemen die wijzen op het plan van Ravi en oma. De hints staan op bladzijde 7, 8, 12 en 13. (Klik voor de specifieke uitwerking op het digibord op: Hulpmiddelen.)
- Om de beurt: Welke dingen kun je nog herinneren die papa, mama en Ravi deden om het bezoek voor te bereiden? Inventariseer na een paar minuten wat de tweetallen bedacht hebben en noteer het op een groot vel papier.
- We gaan een deel van het verhaal nog een keer lezen. Misschien kunnen we nog dingen toevoegen aan onze lijst. Lees bladzijde 10 tot en met 21. Laat elke bladzijde op het digibord zien en onderstreep en omcirkel de voorbereidingen in de tekst en de afbeeldingen. Staat het nog niet op de lijst? Voeg het dan toe. De voorbereidingen staan op bladzijde 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20 en 21. (Klik voor de specifieke uitwerking op het digibord op: Hulpmiddelen.) Hang de lijst na afloop op de themamuur.

4 AFSLUITING

- Hoe zou het toch komen dat de ouders van Ravi al die tijd het plan van oma en Ravi niet doorhadden? (Bijvoorbeeld: de brief leek heel vorstelijk; ze waren zo druk met de voorbereidingen dat ze de hints niet oppikten.) Oma en Ravi wilden duidelijk maken dat oma belangrijker is dan de koningin: denk jij dat dat gelukt is? Wat kun je leren van dit verhaal? (Je hoeft iemand niet belangrijk te vinden omdat hij vorstelijk is, het gaat erom wat iemand voor jou betekent en voor jou doet.)
- Wijs de kinderen op de mogelijkheden in de hoeken (blz. 3).
- Laat zien waar je het prentenboek neerzet.

Domeinkleur

Elk domein heeft een eigen kleur zodat de lessen snel te vinden zijn. De kleur voor de taallessen in groen, voor lezen donkerblauw en voor spelling turquoise.

Hardop denkend voorlezen

Tijdens het voorlezen gebruik je hardop denken voorlezen als techniek om te modelleren hoe je wil dat kinderen naar verhalen kijken en luisteren.

Leestaak

Aan de hand van de leestaak gaan kinderen in duo's gericht speuren in tekst en beeld. Dit ondersteunt hen bij het tekstbegrip.

Handleiding

Taal | Mondelinge communicatie

Filmpje

In het themafilmpje komt het personage van het thema tot leven. Er is een apart filmpje voor dag 6 en 9.

Snel voorbereid

Net als bij de andere lessen staat alle relevante informatie vooraan de les bij elkaar.

Gericht terugkijken

Door gericht terug te kijken naar fragmenten in het filmpje zien de kinderen hoe het communicatieve doel tot uiting komt in de woorden, mimiek, het gedrag en de lichaamstaal van het personage.

DAG 09 TAAL | MONDELINGE COMMUNICATIE 30 MIN

LESDOEL
Je leert om een goede instructie te geven.

OBSERVATIEPUNTEN

- Het kind articuleert duidelijk en spreekt verstaanbaar.
- Het kind herhaalt de instructie of past die aan als de luisteraar het niet begrijpt.

LESINFO

SAMENHANG MET ANDERE TAALTAKEN

- In de vorige les mondelinge communicatie hebben de kinderen naar een instructie geluisterd. In deze les geven ze een instructie. In de lessen stellen maken de kinderen een schriftelijke instructie (recept).

EXTRA MATERIAAL

- per kind het printblad 'groentes' (In de klas)
- per kind een set kleurpotloden
- per tweetal een boek dat ze als afscheiding tussen hen in kunnen zetten

1 INTRODUCTIE

- Vertel het doel van de les. *Eerder hebben jullie geluisterd naar een instructie. In deze les gaan jullie een instructie geven.*
- Vertel dat de kinderen weer naar een filmpje gaan kijken over Joey en Rens. *Ze gaan nog een keer proberen om de ratatouille te maken. Nu gaat Rens instructie aan Joey geven in plaats van andersom. Rens moet op een goede manier instructie geven aan Joey, anders mislukt de ratatouille weer. Laten we kijken hoe Rens dat doet.*

2 INSTRUCTIE

- Laat het filmpje zien.
- De ratatouille is nu wel gelukt. Hoe komt dat? Heeft Rens goed instructie gegeven? En heeft Joey goed geluisterd?*
- Laten we eens kijken hoe Rens instructie heeft gegeven. Laat drie fragmenten uit het filmpje nogmaals zien en bespreek ze:*

1: Rens praat duidelijk en is goed verstaanbaar. Hij praat niet met volle mond.

2: Rens zegt kort en bondig wat Joey moet doen, hij zegt niet te veel en niet te weinig. Daardoor weet Joey precies wat hij moet doen.

3: Rens geeft duidelijk aan in welke volgorde het moet gebeuren. Hij gebruikt daarvoor de woorden 'eerst' en 'daarna'. Eerst de uien fruiten en daarna de courgette, aubergine en wortel toevoegen. Zo weet Joey precies wat hij eerst moet doen en wat daarna.

- Hoe weet Rens eigenlijk dat Joey de instructie goed snapt? Laat de kinderen reageren. Bekijk een paar fragmenten van het filmpje waarin Joey reageert. Hoe reageert Joey? Hoe kijkt hij? Wat doet hij? Hoe ziet Rens dat Joey het snapt? (Joey doet precies wat Rens zegt en hij kijkt af en toe met een tevreden blik naar Rens. Uit zijn reacties blijkt dat hij de instructie prima kan volgen.)*
- We hebben nu gezien hoe je een goede instructie geeft. Je spreekt duidelijk en verstaanbaar, je geeft alleen de informatie die nodig is en je geeft de volgorde aan. Ook kijk je hoe je luisteraar reageert. Snapt hij het? Als je denkt van niet, geef je nog meer uitleg.*

Lijn 3 • Thema 3 • Smullen maar! • Handleiding • © Malmberg 's-Hertogenbosch 61

DAG 09 TAAL | MONDELINGE COMMUNICATIE

3 SPREEKTAAK

- Kies of je wilt laten oefenen in de klas of in de themahoek.

In de klas

- Geef elk kind het printblad 'groentes' en kleurpotloden.
- Doe met een kind de oefening voor. Ga tegenover elkaar aan een tafeltje zitten. Plaats een open leesboek als afscheiding in het midden. Neem allebei het printblad en een set kleurpotloden voor je. Geef een instructie, bijvoorbeeld: *Leg een blauw potlood op de rode paprika.* Omdat er twee kleuren paprika's op het printblad staan, moet de instructie specifiek zijn. Leg zelf (ook) het potlood op het juiste plaatje, haal de afscheiding weg en vergelijk. *Klopt het? Wat was er gebeurd als ik had gezegd: leg een blauw potlood op de paprika?* (Dan had de luisteraar het potlood misschien op de verkeerde paprika gelegd.) *Wat had de luisteraar dan kunnen doen?* (Een vraag stellen. Bijvoorbeeld: *Op de rode paprika?*)
- Om de beurt: Laat de kinderen elkaar een paar keer een instructie geven, zoals je hebt voorgedaan.
- Bespreek de oefening klassikaal na. *Heb je het potlood ook weleens verkeerd neergelegd? Hoe kwam dat? Wie heeft er een vraag gesteld als hij de instructie niet begreep?*

In de themahoek

- Doe in de themahoek voor hoe je een scène met Rens en Joey uitspeelt. *Rens en Joey gaan samen ratatouille maken in de foodtruck. De ratatouille moet natuurlijk wel lekker worden, dus Rens moet goede instructies geven en Joey moet goed luisteren. Speel zelf Rens en vraag een kind om Joey te spelen. Speel een stukje uit. Bijvoorbeeld: Hé Joey, ik heb zo'n zin in ratatouille. Zullen we dat gaan maken? Ik weet wel hoe dat moet, dus laten we beginnen. Pak de courgette maar!*
- In de foodtruck gaan jullie zelf Rens en Joey naspelen die ratatouille maken. Zeg dat je graag even komt proeven als de ratatouille klaar is!*
- Zijn Rens en Joey klaar met de ratatouille? Bedenk dan nog een gerecht dat Rens en Joey gaan klaarmaken en speel dat samen.*

4 AFSLUITING

- Hoe ging het geven van de instructies? Waren je instructies duidelijk genoeg? Begreep de luisteraar wat de bedoeling was? En kreeg je vragen als je niet duidelijk was? Kon je toen iets zeggen waardoor de luisteraar het wel begreep?*
- Vertel dat de kinderen volgende week een geschreven instructie gaan maken.

62

Spreektaak

Je kunt zelf kiezen of je de spreektaak in klassenverband óf in de themahoek laat uitvoeren. De themahoek biedt volop kansen om aan te sluiten bij de jonge kinderen in groep 3.

Handleiding

Taal | Stellen

Een taalproduct als afsluiting

Bij stellen werken kinderen gericht aan een taalproduct, zoals een recept.

Voorbeeldproducten

De informatieve tekst uit het prentenboek óf een voorbeeld van de juf helpen de kinderen op weg met hun opdracht.

Stappenplan

De schrijftaak is zorgvuldig opgebouwd in stappen die de kinderen in de klas óf in de werkhoeven gaan uitvoeren.

DAG 14 TAAL | STELLEN | STARTEN

30 MIN

LESDOEL

- Je maakt een recept.

OBSERVATIEPUNTEN

- Het kind kan het recept een logische volgorde geven.
- Het kind kan het recept verduidelijken met foto's of illustraties.

LESINFO

EXTRA MATERIAAL

- per kind het printblad 'recept soep'
- het printblad 'stappenplan Stellen' (In de themahoek)

SAMENHANG MET ANDERE TAALTAKEN

In de les Begrijpend luisteren en kijken van dag 11 hebben de kinderen goed naar de verschillende onderdelen van een recept gekeken.

1 INTRODUCTIE

- Laat het recept voor de Koninklijke Koninginnensoep uit het prentenboek zien. *Dit recept hebben we gelezen en besproken. Weten jullie nog dat we goed naar de foto's hebben gekeken? Door die foto's weet je beter wat je moet doen.*
- Laat het printblad met het format voor een soeprecept zien. *Dit is een recept voor soep. Kijk maar, dat staat erboven. Maar wát voor soep, dat mag je helemaal zelf bedenken, want jij gaat het recept maken.*

2 SCHRIJFTAAK

- Laat het stappenplan Stellen op het digibord zien en licht de stappen kort toe. In deze les doen de kinderen stap 1 t/m 3:
 - Stap 1: We hebben zojuist een voorbeeld van een recept bekeken.
 - Stap 2: Je bedenkt wat er in je recept komt.
 - Stap 3: Je maakt een kladje.
 - Stap 4: Je bespreekt het kladje met een maatje.
 - Stap 5: Als je wilt, pas je nog iets aan. Dan maak je je recept af.
 - Stap 6: Je presenteert je recept.
- Kies of je de les in de klas of in de hoek geeft.

DAG 14 TAAL | STELLEN | STARTEN

In de klas

- Geef ieder kind het printblad 'recept soep'.
- Licht stap 2 en 3 van het stappenplan Stellen toe met de instructies hieronder.

In de themahoek

- De kinderen zijn de kok van de foodtruck. En die kok bedenkt iedere maand een nieuw soeprecept. Ook deze maand weer!
- Geef ieder kind het printblad 'recept soep'.
- Licht stap 2 en 3 van het stappenplan Stellen toe met de instructies hieronder en hang het stappenplan daarna op.
- Maak werkafspraken.
- De kinderen kunnen nu zelfstandig aan de slag.

Instructie stap 2

- Neem de vier in te vullen onderdelen van het printblad 'recept soep' door. Wijs op de tekst en de pictogrammen, die verduidelijken wat er in elk onderdeel moet komen: de ingrediënten, het keukengerei, de werkwijze (kookstappen) en een tip. Licht de picto's van de werkwijze toe: wassen, snijden, toevoegen en roeren. Die kleuren ze straks in de goede volgorde in. Dus als in stap 1 de groentes worden gewassen, dan kleuren ze die picto in bij stap 1.
- Vertel dat de kinderen voor ieder onderdeel gaan bedenken wat ze in hun recept zetten. Ze maken ieder een eigen recept, maar helpen elkaar bij het bedenken van de verschillende onderdelen. Welke ingrediënten doen ze in hun soep? Welk keukengerei is nodig? Welke stappen zijn nodig om de soep te maken? En hebben ze nog een tip zoals: serveer brood bij de soep? Ze maken straks hun recept door elk onderdeel te vullen met tekeningen en/of door te stempelen of schrijven.

Instructie stap 3

- De kinderen maken een kladje. Vertel dat ze met potlood het recept gaan maken. Willen ze wortel en prei in hun soep? Dan tekenen ze met potlood een wortel en een prei in het vak met ingrediënten, of ze stempelen of schrijven. Hetzelfde doen ze bij het onderdeel 'keukengerei' en bij de tip. Bij de werkwijze kleuren ze straks het vakje dat aangeeft wat er per stap moet gebeuren: wassen, snijden, toevoegen of roeren. Ze kunnen er nog extra stappen bij tekenen als ze dat willen.

3 AFSLUITING

- Vraag hoever de kinderen zijn met het recept. Laat de kinderen die nog niet klaar zijn met stap 3 op een ander moment verder werken aan het recept.
- In de volgende les Stellen ga je je recept afmaken.

Afsluiting

- Aan het taalproduct wordt meerdere lessen gewerkt waarna de kinderen het aan elkaar presenteren.

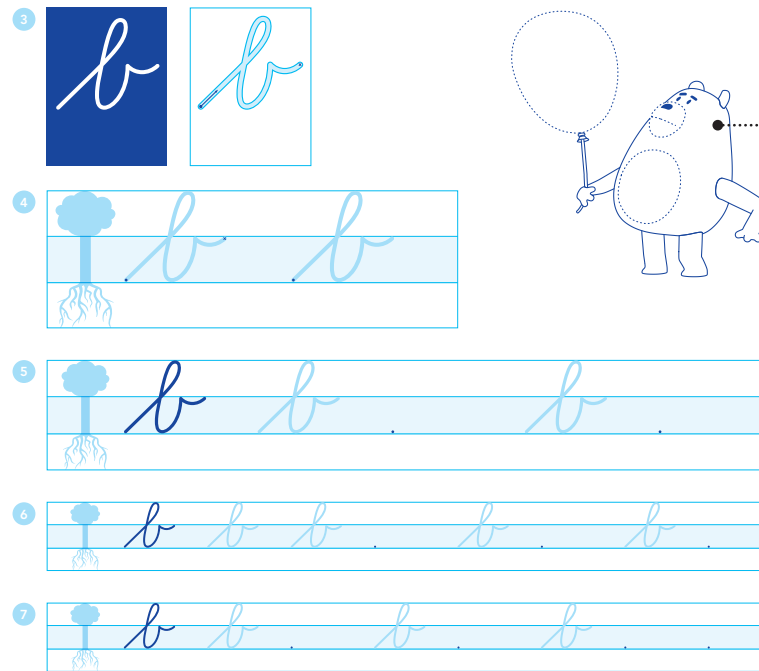
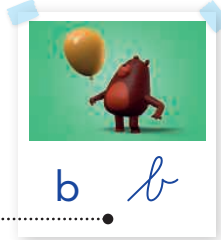
Klinkers schrijfschrift

Schrijven

In de lessen van Klinkers zie je de koppeling met Lijn 3 duidelijk terug. Zo zijn de thema's en kleuren hetzelfde.

In de aanleerles komt het wandplaatje met daarop de lees- en schrijfletter terug.

les 26 aanleren **b**

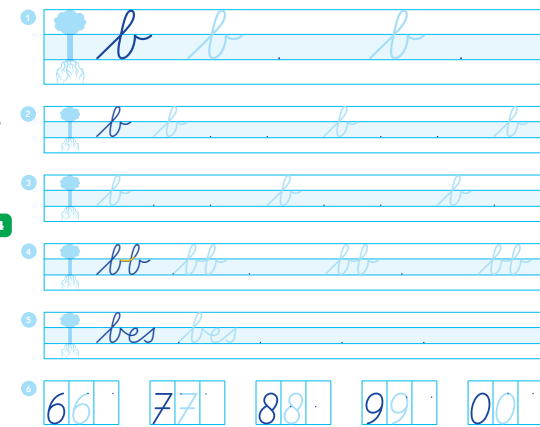

In elke aanleerles staat een kleurplaat die is afgeleid van de wandplaat. De kinderen kunnen deze overtrekken, arceren en kleuren. Zo oefenen ze de fijne motoriek en de ooghandcoördinatie.

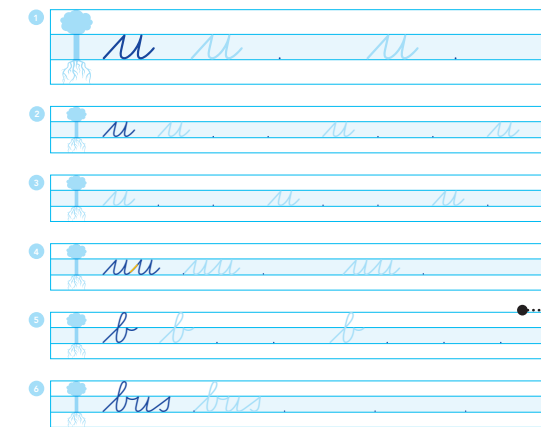
In de oefenles herhalen de kinderen de letter die ze de dag daarvoor hebben aangeleerd.

Er is in deze les ook extra aandacht voor de cijfers.

les 27 oefenen **b**

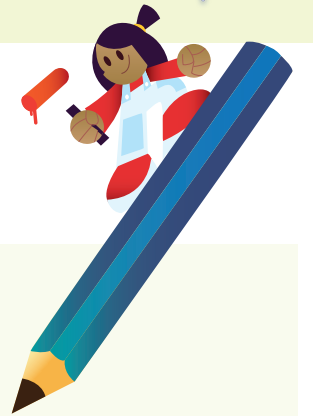

les 33 oefenen **u b**

Uitdagende schrijfletters zoals de b worden meerdere keren herhaald. Doordat dit in reguliere schrijftijd gebeurt, ontstaat er geen extra druk op het rooster.

Klinkers handleiding

Schrijven

Klinkers geeft je extra ondersteuning om de beste les te geven. De handleiding bevat visualisaties van de vorm, het traject en de plaatsing op de regel. Zo zie je in één oogopslag de belangrijkste kenmerken van de letters.

Voor het aanleren van de letters gebruikt Klinkers railletters. Hierin zijn beginpunten, eindkruisen en richtingpijlen geplaatst die ook weer afgebouwd worden. Door herhaaldelijk de richtingpijlen te volgen, leert het kind in welke volgorde de letters worden geschreven. Tegelijkertijd ontstaat er een mooie regenboogletter.

SCHRIFT A
les 26 | aanleren b

i	n	k	s	ee	t	l	e	d	aa	r	oo	m	b
a	ie	u	o	p	oe	w	ei	h	eu	g	f	au	ij
v	ui	sch	uu	z	ou	j	ch	ng	nk	!?	x	q	y

LESDOELEN

- Aanleren van de schrijffletter b.
- Schrijfhoudingsaspect: het kind zit op de juiste wijze op zijn stoel en heeft deze goed geplaatst.

MATERIAAL

- digibord
- letterwandkaartje b
- schrijfschrift a, les 26, blz. 42 en 43
- schrijfpotlood, kleurpotloden (geslepen)
- blanco blad
- leswijzer 'aanleren letter'

OPWARMER ⌚ 02 min

- Laat opwarmer 26 zien en uitvoeren.

INTRODUCTIE ⌚ 03 min

- Benoem het lesdoel: *We leren het schrijven van de letter b.*
- Verschillen tussen de lees- en schrijffletter**
- Bekijk het letterfilmje. *In welke woorden hoor je de letter b?*
- Laat de lees- en schrijffletter b zien. Bespreek de verschillen.

INSTRUCTIE ⌚ 10 min

Vorm

- Welke delen van de b zie je ook in andere letters? (Bovenlus: *h, l*. Eindhaakje: *so*.)
- Bespreek de aandachtspunten.

Binnenwit lus: bovenaan rond, onderaan spits.
Vorm kom: onderaan ovaal. Eindhaakje: niet te diep.

Lettertraject

- Bekijk het trajectfilmje en bespreek het lettertraject.

schuin omhoog | bochtje | naar beneden | bocht omhoog | haakje

- Maak van de railletter op het digibord een regenboogletter.
- Laat het traject maken: in de lucht; op hun tafel; op de rug van hun schoudermaatje; met het hele lichaam; op een blanco blad.
- Bekijk en bespreek het schrijfhoudingsaspect.

BEGELEID OEFENEN ⌚ 10 min

- Bespreek steeds per opdracht wat de bedoeling is.
- Loop rond en begeleid de kinderen.
- Plaatsing op de regel**
- Bekijk bij opdracht 4 het trajectfilmje met liniatuur en bespreek de plaatsing op de regel.

De b ligt in de stam- en kruinzone.

REFLECTIE ⌚ 05 min

- Bespreek de schrijfhouding.
- Laat de kinderen hardop lezen wat ze geschreven hebben.
- Bespreek wat goed ging en wat moeilijk was.
- Bespreek samen 'Wat kan beter'.

- Laat de kinderen een pijl zetten waar ze de volgende keer op gaan letten.
- Laat de kinderen aangeven welke b het best gelukt is. Deze mogen ze versieren.

DIFFERENTIATIE

- De kinderen die klaar zijn, mogen aan het werk met de kleurplaat van de beer en de ballon. Geef een specifieke instructie voor het inkleuren: trek de stippellijnen over en kleur de kleine onderdelen donker en de grote onderdelen licht. Hiermee oefenen ze de fijne motoriek en de oog-handcoördinatie.
- Oefenblad 13
- Kijk voor suggesties voor remediëring in het katern Handschrift hulp.

SCHRIFT A
les 27 | oefenen b

i	n	k	s	ee	t	l	e	d	aa	r	oo	m	b
a	ie	u	o	p	oe	w	ei	h	eu	g	f	au	ij
v	ui	sch	uu	z	ou	j	ch	ng	nk	!?	x	q	y

LESDOELEN

- Oefenen van de schrijffletter b.
- Oefenen van de cijfers 6 t/m 9 en 0.
- Schrijfhoudingsaspect: het kind heeft een goede romphouding.

MATERIAAL

- digibord
- schrijfschrift a, les 27, blz. 44
- schrijfpotlood (geslepen)
- leswijzer 'oefenen letter'

OPWARMER ⌚ 02 min

- Laat opwarmer 27 zien en uitvoeren.

INTRODUCTIE ⌚ 02 min

- Benoem het lesdoel: *We kunnen de letter b en de cijfers 6 t/m 9 en 0 schrijven.*

INSTRUCTIE ⌚ 06 min

- Bekijk het trajectfilmje met liniatuur en bespreek de aandachtspunten van de vorige les.
- Bekijk en bespreek het schrijfhoudingsaspect.

BEGELEID OEFENEN ⌚ 15 min

- Laat de kinderen terugkijken naar de pijl die ze in de aanleerles hebben gezet. Vandaag gaan ze hierop letten.
- Bespreek steeds per opdracht wat de bedoeling is.
- Loop rond en begeleid de kinderen.
- Verbinding**
- Bekijk en bespreek bij opdracht 4 de verbinding.

Via een klein haakje een vloeiende verbinding van stam- naar kruinlijn.

REFLECTIE ⌚ 05 min

- Bespreek de schrijfhouding.
- Laat de kinderen hardop lezen wat ze geschreven hebben.
- Bespreek wat goed ging en wat moeilijk was.
- Bespreek samen 'Wat kan beter'.
- Laat de kinderen aangeven welke b en welke cijfers het best gelukt zijn. Deze mogen ze versieren.

TIP

Zorg ervoor dat de kinderen de lus tot aan de kruinlijn schrijven.

Voor het leren plaatsen van de letters binnen de hulpijnen biedt Klinkers de kinderen houvast met de boom en de gekleurde rompzone.

Om het kind de juiste verbindingen te laten zien zijn deze benadrukt met een andere kleur.

Reflectie is een belangrijk onderdeel van Klinkers. In iedere les wordt hieraan aandacht besteed.

Meer weten over Lijn 3?

Lijn 3: ontdekken en leren met een brede aanpak

Lijn 3 combineert lezen met wereldoriënterende thema's. De methode biedt een samenhang tussen lezen, schrijven en spelling en sluit naadloos aan op de schrijfmethode Klinkers. Zo ontwikkelen kinderen op een speelse en effectieve manier hun taalvaardigheden. Wil je meer weten over Lijn 3? Kijk dan op www.malmberg.nl/lijn3.

Zichtzending, licenties en verschijning

Op www.malmberg.nl/lijn3 vind je actuele informatie over zichtzendingen, proeflicenties en verschijningsdata van Lijn 3.

Gebruikersondersteuning

In de digibordsoftware en op het onderwijsplatform www.onderwijsvanmorgen.nl vind je veel praktische informatie en tips om het werken met Lijn 3 nog leuker en makkelijker te maken.

Bestellen en prijzen

Voor meer informatie over prijzen en bestellingen kun je contact opnemen met jouw schoolleverancier of de afdeling Klantenservice van Malmberg via 073 628 87 22. Mailen kan ook: klantenservice.administratie@malmberg.nl.

Contact

De Malmberg-methodespecialisten hebben ruime ervaring in het onderwijs en beantwoorden graag je vragen. Bel 073 628 87 55 of mail naar voorlichting.bao@malmberg.nl.

